

This XML file does not appear to have any style information associated with it. The document tree is shown below.

```
<?xml-model href="http://www.tei-c.org/release/xml/tei/custom/schema/relaxng/tei_all.rng" type="application/xml" schematypens="http://relaxng.org/ns
<?xml-model href="http://www.tei-c.org/release/xml/tei/custom/schema/relaxng/tei_all.rng" type="application/xml"
schematypens="http://purl.oclc.org/dsdl/schematron"?>
<TEI xmlns="http://www.tei-c.org/ns/1.0">
  <teiHeader>
    <fileDesc>
      <titleStmt>
        <title type="full">
          <title type="main" xml:lang="en">MS. Wardr. e. 32</title>
          <title type="alt" xml:lang="en">A book of translations, lessons (Georgian, Russian, Rumanian) with handwriting of Marjory Wardrop</title>
        </title>
        <funder>JISC</funder>
        <principal>Gillian Evison</principal>
      </titleStmt>
      <editionStmt>
        <edition n="1">
          First digital edition, TEI P5
          <date>10 January 2025</date>
        </edition>
        <funder>
          The project Studies of the grammatical structure of Georgian according to the manuscripts of the Wardrop collection is carried out within
          the framework of
          <ref target="http://rustaveli.org.ge/">Joint Research Programme of the University of Oxford and SRNSFG in Georgian studies</ref>
        </funder>
      </editionStmt>
      <publicationStmt>
        <publisher>Bodleian Library</publisher>
        <date calendar="#Gregorian">2025-01-10</date>
        <pubPlace>
          <address>
            <addrLine>Department of Special Collections</addrLine>
            <addrLine>Bodleian Library</addrLine>
            <street>Broad Street</street>
            <settlement>Oxford</settlement>
            <postCode>OX1 3BG</postCode>
            <addrLine>
              <ref target="http://www.bodleian.ox.ac.uk/libraries/collections">Bodleian Library</ref>
            </addrLine>
            <addrLine>
              <email>specialcollections.enquiries@bodleian.ox.ac.uk</email>
            </addrLine>
          </address>
        </pubPlace>
        <idno type="msID">MS_Wardr_e_32</idno>
        <idno type="catalogue">Georgian</idno>
      </publicationStmt>
      <sourceDesc>
        <msDesc xml:id="MS_Wardr_e_32" xml:lang="en">
          <msIdentifier>
            <country>United Kingdom</country>
            <region type="county">Oxfordshire</region>
            <settlement>Oxford</settlement>
            <institution>Oxford University</institution>
            <repository>Bodleian Library</repository>
            <collection type="main">Oriental Manuscripts Wardrop Collection </collection>
            <idno>MS. Wardr. e. 32</idno>
          </msIdentifier>
          <msContents>
            <summary>
              Language notebook of
              <persName key="Q6766368">Marjory Wardrop</persName>
              . Translations, lessons, texts c. relating to her Georgian, Russian and Rumanian Studies. Georgian lessons are from
              <persName>Olga Mizrashvili</persName>
              includes fragments from
              <persName key="Q333411">Ilia Chavchavadze's</persName>
              novel "glakhis naambobi".
            </summary>
            <msItem xml:id="Ms_Wardr_e_32">
              <locus from="1p" to="48p">from 1p to 48p Georgian lessons</locus>
              <locus from="99p" to="91p">from 99p to 91p Rumanian lessons</locus>
              <locus from="105p" to="100p">from 105p to 100p Russian lessons</locus>
              <locus from="120p" to="107p">English translations</locus>
              <title xml:lang="en" key="work_32">A book of translations, lessons (Georgian, Russian, Rumanian) with handwriting of Marjory Wardrop.
              </title>
              <textLang mainLang="ka">Georgian</textLang>
              <textLang otherLangs="ru">Russian</textLang>
              <textLang otherLangs="rum">Rumanian</textLang>
              <textLang otherLangs="en">used for translations of Georgian texts and vocabulary</textLang>
            </msItem>
          </msContents>
          <physDesc>
            <objectDesc form="notebook">
              <supportDesc material="paper">
                <support>The Manuscript is written in notebook form.</support>
              <extent>
                <dimensions unit="cm">
                  <height>24</height>
                  <width>16</width>
                </dimensions>
              </extent>
              <foliation>There is not any kind of original pagination. Pencil pagination is added probably by the library. Russian and Rumanian
              lessons alongside English translations start from the end of the notebook from p.120 to p.91</foliation>
              <condition>Leaves of manuscript are not damaged. Some pages are left blank</condition>
            </supportDesc>
          </objectDesc>
          <handDesc>
            <handNote scope="major" xml:id="h1">
              The whole text of manuscript is written by hand No 1. The scribe is almost certainly
              <persName role="scr" key="person_"/>
            </handNote>
          </handDesc>
        </msDesc>
      </sourceDesc>
    </fileDesc>
  </teiHeader>
</TEI>
```

```
</physDesc>
<history>
  <origin>
    <origDate calendar="#Gregorian" when="1905">1905</origDate>
  </origin>
</history>
<additional>
  <adminInfo>
    <availability status="restricted">
      <p>
        Entry to read in the Library is permitted only on presentation of a valid reader's card (for admissions procedures contact
        <ref target="http://www.bodleian.ox.ac.uk/services/admissions/">Bodleian Admissions</ref>
        ).
      </p>
    </availability>
  </adminInfo>
</additional>
</msDesc>
<listPlace>
  <head xml:lang="ka">გეოგრაფიული სახელწოდებები</head>
  <head xml:lang="en">Geographical Places</head>
  <place xml:id="place001">
    <placeName xml:lang="ka">ალექსანდრია</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Alexandria</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place002">
    <placeName xml:lang="ka">გელათი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Gelathi</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place003">
    <placeName xml:lang="ka">ხონი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Khoni</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place004">
    <placeName xml:lang="ka">თიგვი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Tigvi</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place005">
    <placeName xml:lang="ka">ქართლი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Karthli</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place006">
    <placeName xml:lang="ka">კასპი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Caspian</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place007">
    <placeName xml:lang="ka">საქართველო</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Georgia</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place008">
    <placeName xml:lang="ka">დერბენტი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Derbend</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place009">
    <placeName xml:lang="ka">ტრაპზონი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Trebizond</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place010">
    <placeName xml:lang="ka">კავკასია</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Caucasus</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place011">
    <placeName xml:lang="ka">დამასკი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Damascus</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place012">
    <placeName xml:lang="ka">შავი ზღვა</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Black Sea</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place013">
    <placeName xml:lang="ka">კახეთი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Cakheti</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place014">
    <placeName xml:lang="ka">ქუთაისი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Kutaisi</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place015">
    <placeName xml:lang="ka">იმერეთი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Imeretia</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place016">
    <placeName xml:lang="ka">საჩხერე</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Sachkhere</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place017">
    <placeName xml:lang="ka">ხრეილი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Khreili</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place018">
    <placeName xml:lang="ka">წირქვალი</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Tsirkvali</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place019">
    <placeName xml:lang="ka">ჭიათურა</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Chiaturi</placeName>
  </place>
  <place xml:id="place020">
    <placeName xml:lang="ka">ქორეთლები</placeName>
    <placeName xml:lang="en">Koretlebi</placeName>
  </place>
```

```
<place xml:id="place021">
  <placeName xml:lang="ka">წირქვალი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Tsirkvali</placeName>
</place>
<place xml:id="place022">
  <placeName xml:lang="ka">სტვიზი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Stvisi</placeName>
</place>
<place xml:id="place023">
  <placeName xml:lang="ka">ცაგერი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Tzageri</placeName>
</place>
<place xml:id="place024">
  <placeName xml:lang="ka">ახალჭალა</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Akhaldchala</placeName>
</place>
<place xml:id="place025">
  <placeName xml:lang="ka">ჭქვიში</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Dchqvishi</placeName>
</place>
<place xml:id="place026">
  <placeName xml:lang="ka">ლეჩხუმი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Letchkum</placeName>
</place>
<place xml:id="place027">
  <placeName xml:lang="ka">რაჭა</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Radcha</placeName>
</place>
<place xml:id="place028">
  <placeName xml:lang="ka">ხვანჭკარა</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Khvandchkara</placeName>
</place>
<place xml:id="place029">
  <placeName xml:lang="ka">ონი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Oni</placeName>
</place>
<place xml:id="place030">
  <placeName xml:lang="ka">ნიკორწმინდა</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Nicortsminda</placeName>
</place>
<place xml:id="place031">
  <placeName xml:lang="ka">ხოთევი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Khotevi</placeName>
</place>
<place xml:id="place032">
  <placeName xml:lang="ka">ზუგდიდი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Zugdidi</placeName>
</place>
<place xml:id="place033">
  <placeName xml:lang="ka">დჭადუაში</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Dchcaduashi</placeName>
</place>
<place xml:id="place034">
  <placeName xml:lang="ka">ტეზერი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Tezeri</placeName>
</place>
<place xml:id="place035">
  <placeName xml:lang="ka">ხაშური</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Khashuri</placeName>
</place>
<place xml:id="place036">
  <placeName xml:lang="ka">ბეღლეთი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Beghleti</placeName>
</place>
<place xml:id="place037">
  <placeName xml:lang="ka">გორი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Gori</placeName>
</place>
<place xml:id="place038">
  <placeName xml:lang="ka">ტირძმისი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Tirdzmisi</placeName>
</place>
<place xml:id="place039">
  <placeName xml:lang="ka">შორაპანი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Shorapan</placeName>
</place>
<place xml:id="place040">
  <placeName xml:lang="ka">ზესტაფონი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Zestaphoni</placeName>
</place>
<place xml:id="place041">
  <placeName xml:lang="ka">კალეგატი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Calegati</placeName>
</place>
<place xml:id="place042">
  <placeName xml:lang="ka">ქორელი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Koreli</placeName>
</place>
<place xml:id="place043">
  <placeName xml:lang="ka">საირხე</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Sairkhe</placeName>
</place>
<place xml:id="place044">
  <placeName xml:lang="ka">მერჯევი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Merjevi</placeName>
</place>
<place xml:id="place045">
  <placeName xml:lang="ka">ივანწმინდა</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Ivantsminda</placeName>
</place>
<place xml:id="place046">
```

```
<placeName xml:lang="ka">სავანე</placeName>
<placeName xml:lang="en">Savane</placeName>
</place>
<place xml:id="place047">
  <placeName xml:lang="ka">ჩიხი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Chikhi</placeName>
</place>
<place xml:id="place048">
  <placeName xml:lang="ka">დუნტი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Dunti</placeName>
</place>
<place xml:id="place049">
  <placeName xml:lang="ka">პასიეთი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Pasietti</placeName>
</place>
<place xml:id="place050">
  <placeName xml:lang="ka">კალუტა</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Caluta</placeName>
</place>
<place xml:id="place051">
  <placeName xml:lang="ka">კვალისი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Cvaliti</placeName>
</place>
<place xml:id="place052">
  <placeName xml:lang="ka">პული</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Puli</placeName>
</place>
<place xml:id="place053">
  <placeName xml:lang="ka">ილემი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Ilemi</placeName>
</place>
<place xml:id="place054">
  <placeName xml:lang="ka">გრაკალი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Gracali</placeName>
</place>
<place xml:id="place055">
  <placeName xml:lang="ka">ზარაღუსი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Zaraghaus</placeName>
</place>
<place xml:id="place056">
  <placeName xml:lang="ka">ხანდაკი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Khandaci</placeName>
</place>
<place xml:id="place057">
  <placeName xml:lang="ka">დოესი</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Doesi</placeName>
</place>
<place xml:id="place058">
  <placeName xml:lang="ka">გური</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Guria</placeName>
</place>
<place xml:id="place059">
  <placeName xml:lang="ka">ტოლა</placeName>
  <placeName xml:lang="en">Tola</placeName>
</place>
</listPlace>
<listPerson>
  <head xml:lang="ka">პირები</head>
  <head xml:lang="en">Persons</head>
  <person xml:id="person001">
    <persName xml:lang="ka">თამარ</persName>
    <persName xml:lang="en">Tamara</persName>
  </person>
  <person xml:id="person002">
    <persName xml:lang="ka">დემეტრე</persName>
    <persName xml:lang="en">Dmitri</persName>
  </person>
  <person xml:id="person003">
    <persName xml:lang="ka">დავითი</persName>
    <persName xml:lang="en">David</persName>
  </person>
  <person xml:id="person004">
    <persName xml:lang="ka">გიორგი</persName>
    <persName xml:lang="en">Giorgi</persName>
  </person>
  <person xml:id="person005">
    <persName xml:lang="ka">რუსუდანი</persName>
    <persName xml:lang="en">Rusudan</persName>
  </person>
  <person xml:id="person006">
    <persName xml:lang="ka">დემეტრე</persName>
    <persName xml:lang="en">Dmitri</persName>
  </person>
  <person xml:id="person007">
    <persName xml:lang="ka">თამარ</persName>
    <persName xml:lang="en">Tamara</persName>
  </person>
  <person xml:id="person008">
    <persName xml:lang="ka">ა. წერეთელი</persName>
    <persName xml:lang="en">A. Tsereteli</persName>
  </person>
  <person xml:id="person009">
    <persName xml:lang="ka">აღა მაჰმად ხანი</persName>
    <persName xml:lang="en">Agha Mahmad Khan</persName>
  </person>
  <person xml:id="person010">
    <persName xml:lang="ka">შაქრო</persName>
    <persName xml:lang="en">Shakro</persName>
  </person>
  <person xml:id="person011">
    <persName xml:lang="ka">ადამ გუმბურაძე</persName>
```

```
<persName xml:lang="en">Adam Gumburidze</persName>
</person>
<person xml:id="person012">
  <persName xml:lang="ka">აბრამიშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Abramishvili</persName>
</person>
<person xml:id="person013">
  <persName xml:lang="ka">ვანო კირვალიძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Vano Kirvalidze</persName>
</person>
<person xml:id="person014">
  <persName xml:lang="ka">იოსებ იაშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Joseb Iashvili</persName>
</person>
<person xml:id="person015">
  <persName xml:lang="ka">ლადო იაშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Lado Iashvili</persName>
</person>
<person xml:id="person016">
  <persName xml:lang="ka">როსტომ იაშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Rostom Iashvili</persName>
</person>
<person xml:id="person017">
  <persName xml:lang="ka">გრიგოლ გელოვანი</persName>
  <persName xml:lang="en">Grigol Gelovani</persName>
</person>
<person xml:id="person018">
  <persName xml:lang="ka">ლადო იაშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Lado Iashvili</persName>
</person>
<person xml:id="person019">
  <persName xml:lang="ka">დმიტრი ახოლოებიანი</persName>
  <persName xml:lang="en">Dimitri Akhloebiani</persName>
</person>
<person xml:id="person020">
  <persName xml:lang="ka">ალექსი გელოვანი</persName>
  <persName xml:lang="en">Aleksi Gelovani</persName>
</person>
<person xml:id="person021">
  <persName xml:lang="ka">გასპარია ცხვედიანი</persName>
  <persName xml:lang="en">Gasparia Tzhkvediani</persName>
</person>
<person xml:id="person022">
  <persName xml:lang="ka">სოლომონ ბენდჭაძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Solomon Bendchadze</persName>
</person>
<person xml:id="person023">
  <persName xml:lang="ka">ყიფიანი</persName>
  <persName xml:lang="en">Kipiani</persName>
</person>
<person xml:id="person024">
  <persName xml:lang="ka">ვასო ბობოხიძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Vaso Bobokhidze</persName>
</person>
<person xml:id="person025">
  <persName xml:lang="ka">ერმილე ბობოხიძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Ermile Bobokhidze</persName>
</person>
<person xml:id="person026">
  <persName xml:lang="ka">ოსია გორდეზიანი</persName>
  <persName xml:lang="en">Osia Gordeziani</persName>
</person>
<person xml:id="person027">
  <persName xml:lang="ka">მინხა ჩიჩინაძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Minkha Chichinadze</persName>
</person>
<person xml:id="person028">
  <persName xml:lang="ka">ალშიბაია</persName>
  <persName xml:lang="en">Alshibaia</persName>
</person>
<person xml:id="person029">
  <persName xml:lang="ka">ვასო ალშიბაია</persName>
  <persName xml:lang="en">Vaso Alshibaia</persName>
</person>
<person xml:id="person030">
  <persName xml:lang="ka">გაღამოვი</persName>
  <persName xml:lang="en">Gaghamov</persName>
</person>
<person xml:id="person031">
  <persName xml:lang="ka">მუშნი დადიანი</persName>
  <persName xml:lang="en">Mushni Dadiani</persName>
</person>
<person xml:id="person032">
  <persName xml:lang="ka">ჭედლიძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Dchedlidze</persName>
</person>
<person xml:id="person033">
  <persName xml:lang="ka">ისხაკ ისვემიშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Iskhak Isvemishvili</persName>
</person>
<person xml:id="person034">
  <persName xml:lang="ka">არონ შატაშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Aron Shatashvili </persName>
</person>
<person xml:id="person035">
  <persName xml:lang="ka">მეთონიძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Metonidze</persName>
</person>
<person xml:id="person036">
  <persName xml:lang="ka">სასიმონიძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Sasimonidze</persName>
```

```

</person>
<person xml:id="person037">
  <persName xml:lang="ka">გოდაბრელიძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Godabrelidze</persName>
</person>
<person xml:id="person038">
  <persName xml:lang="ka">ლავრენტი წერეთელი</persName>
  <persName xml:lang="en">Lavrenti Tsereteli</persName>
</person>
<person xml:id="person039">
  <persName xml:lang="ka">გ. ლეჟავა</persName>
  <persName xml:lang="en">G. Lezhava</persName>
</person>
<person xml:id="person040">
  <persName xml:lang="ka">როსტომ გუნტაძე</persName>
  <persName xml:lang="en">Rostom Guntzadze</persName>
</person>
<person xml:id="person041">
  <persName xml:lang="ka">ბოჩორიშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Bochorishvili</persName>
</person>
<person xml:id="person042">
  <persName xml:lang="ka">მერკვილიშვილი</persName>
  <persName xml:lang="en">Mercvilishvili</persName>
</person>
</listPerson>
</sourceDesc>
</fileDesc>
<encodingDesc>
  <classDecl>
    <taxonomy xml:id="LCSH">
      <bibl>
        <ref target="http://id.loc.gov/authorities/about.html#lcsch">Library of Congress Subject Headings</ref>
      </bibl>
    </taxonomy>
    <taxonomy xml:id="local_class">
      <category xml:id="text">
        <catDesc>Text</catDesc>
      </category>
      <category xml:id="translation">
        <catDesc>Translation</catDesc>
      </category>
      <category xml:id="word-lists">
        <catDesc>Word-lists</catDesc>
      </category>
    </taxonomy>
  </classDecl>
</encodingDesc>
<profileDesc>
  <langUsage>
    <language ident="ka">Georgian Language</language>
  </langUsage>
</profileDesc>
<revisionDesc>
  <change when="2025-01-10">
    <persName>Svetlana Berikashvili</persName>
    Expanded meta-annotation and provided the transcription.
  </change>
</revisionDesc>
</teiHeader>
<text>
  <body>
    <div type="original" n="1">
      <div>
        <head rend="centered">
          Georgian Lessons from
          <name> Olga Mirzashvili</name>
        </head>
        <pb n="1"/>
        <head rend="italic">
          1st lesson.
          <date calendar="#Gregorian" when="190511">Nov. 5/18. 1905</date>
        </head>
        <p>რ რ რ რ</p>
        <p>მე (1) ჩამაჩნდა გულში მისი სახე - his face made a great impression on me</p>
        <p>(2) ჩამრჩა - (both of a living person, 2 only of thing </p>
      </div>
    </div>
    <div>
      <head>გლახის ნამზობი</head>
      <p>
        მე, სწორედ მოგახსენით, დაიწყო ხელახლად გლახამა, ჩემს ვინაობას არ გეტყვოდი, თუ ჩემი
        <lb/>
        აღსასრული არ მოახლო
        <del type="overstrike">ბ</del>
        <add place="inline">ვ</add>
        ებულიყოს,
        <lb/>
        ვიცი ჩემი დღე დათვლილია თუმცა ძალიან კი მემნელება თქმა, მაგრამ რა გაეწყობა. გულში
        <lb/>
        გა
        <del type="overstrike">ე</del>
        <add place="above">ი</add>
        ღვიბა კიდევაც ძველებურმა
        <lb/>
        საქმემა და ეხლა რაღა დროს დამალვაა? გინდ ეგ არ იყოს, ეხლა
        <del type="overstrike">არა</del>
        <add place="above">აღარა</add>
        ფრისა მეშინიან თუნდა გამცე კიდევ. მე
        <lb/>
        როდესაც ვ(3)ფიქრობდი ჩემის ვინაობის დამალვასა როცა სიცოცხლე ტკბილი იყო ჩემთვისაც,
        <lb/>

```

როგა იმედი მქონდა რომ ქვეყანაზედ მეც როგორც იქნებოდა შრომით თუ ოფლით ვიყიდდი ლუკმა  
~~>ფ</del>~~  
~~>პ</del>~~  
 ურსა და ისე დავლევდი წუთის  
~~>ფ</del>~~  
 სოფლის დღესა. ეხლა კი, როცა სიცოცხლე ბალღამსავით გამიმწარდა და ის ერთად-ერთი,  
~~>პ</del>~~  
 ჩემსავით ობოლი იმედი წამართო ჟამთა ვითარებამა, ეხლა მე ფიქრი აღარაფრისა არა მაქვს.  
~~>ფ</del>~~  
 გატყვი  
~~>ფ</del>~~  
 ყოველ ჩემს გარდასავალს და დაე ღმერთმა ეს აღსარებად მიმიტვალოს. თუ  
~~>ფ</del>~~  
 რამ შევ  
~~>ფ</del>~~  
~~>გ</del>~~  
 ოდე და მონაწილე ვერ  
~~>ფ</del>~~  
 მოვასწარ, შემინდოს. მე ვარ ნაყაჩაღევი. ჩემი თავი ერთ დროს წმინდა გიორგის ჯვარათ იყო  
~~>ფ</del>~~  
 დაფაჩებული, მაგრამ, ხომ მხედავთ, შესყიდულმა ტყვიამ აქამდის  
~~>ი</del>~~  
~~>ი</del>~~  
 ვერ მიპოვა. მე, მართალია, ვიყავ ერთ დროს კაი  
~~>ფ</del>~~  
~~>მოსხეფილი</del>~~  
~~>მოსხეფილი</del>~~  
 , ხელმარჯვე ბიჭი, და ძალი და ღონე ყველაფერში  
~~>ფ</del>~~  
 შემწევდა, მაგრამ, ღვთის წინაშე ვაღიარებ მე საყაჩაღო კაცი არ ვიყავი. იქ ასეთი გული  
~~>ფ</del>~~  
 უნდა, რომ დედას კალთაში შვილი მოუკლა და ხელი არა აგიკანკალდეს. მე იმისთან არ ვიყავ,   
~~>ფ</del>~~  
 გული მორბილებული მქონდა პატარაობითვე, მე ყმაწვილობითვე სხვა მზემ დამკრა და სხვარიგად  
~~>ფ</del>~~  
 გამოთხო გული მაგრამ ჟამმა მიმუხთლა და კაცმა არ მ  
~~>ი</del>~~  
~~>ა</del>~~  
 პატივა, მეც დავკარ ფეხი და გავვარდი ყაჩაღად.  
 </p>  
 <p>ჯ ს პ პ პ</p>  
 </div>  
 <div>  
 <head rend="italic">  
 2nd lesson.  
 <date calendar="#Gregorian" when="190511">Nov. 9/22. 1905</date>  
 </head>  
 <pb n="3"/>  
 <head rend="underline">გლახის ნაამბობი</head>  
 <p>რა ქმნას კარგმა მონარდემა</p>  
 <p>დროზედ ზამი თუ არ მოდის?</p>  
 <p>  
 მე, სწორედ, ნადირობის ტრფიას რომ იტყვიან, ისა ვარ. საკვირველად მიყვარს დაბურულ  
 <add place="above">ს</add>  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 ხმა-გაკმედილ ტყეში ხის ძირას ჯდომა, მიღუღლის გულის ცემით  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 ლოდინი ნათვალევის ნადირისა. თუ გნებავთ, ამასაც კი ვიტყვი: ნადირობა ცოდვაა. ყოველი  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 სულიერი ღვთის დანაბადია და ყველას აქვს თანასწორი ნება ამ თვალ-მიუწდომელ ქვეყანაზედ  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 ცხოვრებ  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 <add place="above">ი</add>  
 სა მაგრამ რა  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 გაეწყობა? ტყვილად კი არ გვარწმუნებს ჩვენი საღმრთო წერილი რომ პირველი  
 <del type="overstrike">უბ</del>  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 სისხლი უზოროტო ქვეყანაზედ კაცმა კაცისა: დაანთხია. კაცი  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 მოსისხლე: მეც კაცთაგანი ვარ.  
 </p>  
 </div>  
 <div>  
 <head>გაგრძელება გლახის ნაამბობისა.</head>  
 <pb n="4"/>  
 <p>  
 მე კახელი არ გახლავარ, მო  
 <del type="overstrike">ყ</del>  
 <add place="above">პ</add>  
 <choice>  
 <sic>ს</sic>  
 <corr>  
 <add place="above">ს</add>  
 <del type="above">ს</del>  
 </corr>  
 </choice>  
 ვა კვლავ მცირე ჩა  
 <del type="overstrike">პ</del>  
 <add place="below">ფ</add>  
 იქრების შემდეგ.  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 ჩემი მიწა წყალი როგორც მ  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 <add place="above">ი</add>  
 </p>  
 </div>

~~<del type="overstrike"></del>~~

ჩემს სიცოცხლეში იმ მიწას ვეღარ ვინახულებ და იმ წყალს ვეღარ დავეწაფები.

</b/>

შვიდის წლიდან მოკიდებული ოც წლამდინ ჩემის გან

<del type="overstrike">დ</del>

<add place="above">თ</add>

იადის დღენი ბატონის სახლში დამიღამებია. ის ღმერთმა იცის ცაში

<b/>

და დედამიწაზე რაც მე იქ გულმტკივნეულად მიწევნია უღელი; მაგრამ დამნახავი ვინ იყო

<b/>

ძალიან ღმერთის მეთი.

<p>

<p>ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ბ ს ს ს ს ს ს ს ს ს ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ ტ </p>

</div>

<div>

<head rend="italic">

3rd lesson.

<date calendar="#Gregorian" when="190511">12/25 Nov. 1905</date>

</head>

<pb n="5"/>

<head rend="underline">გაგრძელება გლაზის ნაამობისა.</head>

<p>

მე კახელი არ გახლავარ, – მოჰყვა კვლავ მცირე ჩაფიქრების შემდეგ: ჩემი მიწა-წყალი,

<b/>

როგორც მოგახსენეთ, აქედამ შორს არის, და ვაი რომ ჩემ სიცოცხლეში იმ მიწას ვეღარ

<b/>

ვინახულებ და იმ წყალს ვეღარ დავეწაფები! შვიდის წლიდან მოკიდებული ოც წლამდინ ჩემის

<b/>

განთიადის დღენი ბატონის სახლში დამიღამებია. ის ღმერთმა იცის ცაში და მიწაზე – მე, რაც

<b/>

მე იქ გულმტკივნეულად მიწევნია უღელი; მაგრამ დამნახავი ვინ იყო, ძალიან ღმერთის მეთი?

<b/>

თავდაპირველადვე ამადვენეს ჩემოდნა ბატონის - შვილსა, დათიკოს. კაი მოგეცათ, კაი ზავში

<b/>

ის იყო პატარაობისას. ჩემი წყენა ბატონის სახლში არავის შეეძლო; დათიკოს რომ ეუყვარდი,

<b/>

ყველას იმისი რიდი ჰქონდა. დათიკო, როგორც მოგახსენებთ მამის-ერთა ზავში ამბავი, მეთი

<b/>

გაზვიადებული რამ იყო, განებურებული,

<pb n="6"/>

ერთს აღიაკით ასტეხდა ხოლმე, რომ

<b/>

ჩემთვის ეწყენინებთან რამე. მე, სწორედ მოგახსენით, ძალიან შევიციე ჩვენი პატარა

<b/>

ბატონი, იმანაც შემეჩვია, ასე რომ ბოლოს ეს შეჩვევა მე სიყვარულად გადამიქცა.

<p>

<p>

ე ყმაწვილის გული, შენი ჭირიმე, ადრეულა ყვაილსა ჰგავს: მზე დაჰხედავს თუ არა,

<b/>

გაიშლება,

<del type="overstrike">ის</del>

ის კი აღარ იცის, რომ ჴამთრის

<del type="overstrike">სუხ</del>

<b/>

<del type="overstrike">ს</del>

სუსხი სუსხი კიდევ მოასწრობს ნამდვილ გაზაფხულამდე და

<b/>

დააჰკნობს. მე რა ვიცოდი? ჩემი გული პირველად ბატონის სახლში გათბა და ამ სიტომ

<add place="above">მ</add>

30

<b/>

ბოლო მომიღო. თუნდ ეგ არ იყოს, შინისაკენ მე გული არ

<b/>

მიმიწევდა.

<del type="overstrike">ა</del>

იქ ასეთი სულთამხუთავი დედინაცვალი მეჯდა,

<b/>

რომ, როცა კი მოვიგონებდი, ჟრჭოლას მომგვრიდა მარიამობის თთვის ცივებასკით, ბატონთან კი

<b/>

განებურიებული ვიყავ ბატონის შვილსკით. დათიკოს ეუყვარდი და მეც მიყვარდა. მაშინ რა

<b/>

ვიციდი სულელმა, რომ უფროს-უმცროსობაში

<del type="overstrike">ს</del>

სიყვარული

<b/>

სიზმარია? რა ვიცოდი, რომა ბატონ-ყმობის შუა სიყვარულის ხიდი არ გაიდება? ეგრე ყოფილა

<b/>

ქვეყანაზედა, ცალს თურმე ცალმა უნდა უცალოს!...

<del type="overstrike">ეს</del>

ეს რომ

<b/>

მგოდნოდა, ღმერთსა ვვიცავ და

<pb n="7"/>

ჩემ მამა-პაპის სალოცავსა, გულში ნაღველას

<b/>

ჩავიწურავდი და იმის სიყვარულს კი იქ არ გავიტარებდი. მაშინ რა ვიცოდი!...

<p>

</div>

<div>

<head rend="italic">

4th lesson.

<date calendar="#Gregorian" when="1905-11"> 16/29 Nov. 1905</date>

</head>

<p>

<add place="margin">

<date calendar="#Gregorian" when="190111"> 14/24 XI 1901</date>

</add>

</p>
 <p>
 თოთხმეტის წლისა შევიქენით ბატონი და ყმა, როცა ქალაქში სასწავლებლად დათიკოს გაგზავნა
 <b/>
 დიდმა ბატონმა დააპირა. მეც, რასაკვირველია, თან უნდა გავყოლოდი. მამა-ჩემმა რომ შეიტყო
 <b/>
 ესა, იახლა ბატონს და ჩემი თავი სთხოვა. ხომ მოგესხნებათ: გლეხკაცისათვის თოთხმეტის
 <b/>
 წლის ბიჭი ოჯახობაში განძი არის. თუ ბიჭი პატარა მადლიანია, ამ ხანში კარგად შეიძლება
 <b/>
 გლეხკაცის ჭირის და ლხინის განახე
 <del type="over">გ</del>
 <add place="over">ვ</add>
 რეზასა. თუნდ ეგ არ იყოს, მამა ჩემს პირველ ცოლიდამ მართო მე დავრჩი, და მგონია,
 <b/>
 ვეძნელებოდი, არ ვემეტებოდი შორს გასაგზავნად.
 </p>
 <p>
 დიდი ბატონი – ღმერთმა აცოცხლოს – მეტი გულთბილი კაცი იყო. ჩემი დათიკოსთან მოშორებაც
 <b/>
 ეძნელებოდა და მამა-ჩემიც ეცოდებოდა. ის დალოცვილი მე მომიბრუნდა და მიბრძანა: გაბრუნე!
 <b/>
 თუ არ გინდა დათიკოსთან წასვლა, აქ დარჩი მამა-შენთან, მე ძალას არ დაგატან. ვიცი, ამას
 <b/>
 დათიკო იწყენს, მაგრამ რა ვუყოთ? შვილი მამისა არის.
 <pb n="8"/>
 ამისთანა კეთილი იყო ის
 <b/>
 კურთხეული! ბატონის კაცის შვილი მამისა კი არ არის, ბატონისაა, მაგრამ ის კურთხეულის
 <b/>
 შვილი სხვა გულის პატრონი იყო...
 </p>
 <p>
 მე ალმური ამივიდა სახეზედა, ბატონი თითქმის მამა-ჩემს მოღუბილდა და, ვაი თუ აქ
 <b/>
 დამაგდონ-მეთქი. ის კი არ იცოდნენ: მე დათიკოსთან სიკვდილი მერჩინა ჩემ დედი-ნაცვალთან
 <b/>
 ასის წლის ცხოვრებასა. გული მეტკინა, მახსოვს თვალეზში ცრემლიც მომერია, ვსთქვი ჩემ
 <b/>
 გულში: გამიწყრა ღმერთი, ისევ ჩამაგდეს იმ ქაჯის ხელში! მაგრამ, ღმერთმა უშველოს,
 <b/>
 დათიკომ დამიხსნა ცეცხლისაგან. ის თავდაპირველადვე ერთი ამაყი, თვით-რჯული ბავშვი იყო,
 <b/>
 რასაც(ა) იტყოდა, მოკვდებოდა და თავის ქეიფზედ კი გაივლიდა.
 </p>
 </div>
 <div>
 <head rend="italic">
 5th lesson.
 <date calendar="#Gregorian" when="190512">
 19/
 <unclear>1</unclear>
 Dec. 1905
 </date>
 </head>
 <p>
 მე რომ დავჩუმდი, დიდ ბატონს ის მოუბრუნდა და თამამად უთხრა: თუ გაბრუნეკას არ გამატანთ,
 <b/>
 მე ქალაქში წამსვლელი არა ვარ. გაჯიუტდა ეს ყმაწვილი, ზედ გადააკვდნენ და ვერ
 <b/>
 გადაათქმევინეს ნათქვამი. რა ექმნა დიდ ბატონსა? მამი ჩემისაც ეხატებოდა და თავის
 <b/>
 შვილის ამბავიც იცოდა. ბოლოს, რომ ვერა გააწყო-რა, ბატონმა
 <pb n="9"/>
 ისევ მამი-ჩემის
 <b/>
 წყენა ირჩია და უთხრა თავისებურად, გულმტკივნეულად: ხომ ჰხედავ, ჩემი დათო, დათიკო ისე
 <b/>
 შეჰჩევია შენს შვილს, რომ მოშორება ეძნელება. დაე წავიდნენ! კარგია რომ პატარაობითვე
 <b/>
 ბატონი და ყმა შეეჩვივნენ: ყმისათვის ბატონთან შეზრდილობა დიდი ზურგია. ნუ დაუშლი, თუ
 <b/>
 ღმერთი გწამს, დაე უყვარდეთ ერთმანეთი.
 </p>
 <p>
 მამა-ჩემმა ვერაფრად ექაშნიკა ეს
 <add place="inline">ს</add>
 <del type="overstrike">ნ</del>
 აუბარი ბატონისა; უგემურად გაიქნია თავი და ისე გაჯავრებული და გულ-აყრილი
 <b/>
 წავიდა, რომ, როცა ქალაქში მივიდიოდი, არც-კი მინახულა. ეგ, გითხრათ ჩემი გულქვაობის
 <b/>
 ამბავი, სულაც არ შევიძინე მამინ. ბოლოს კი ბევრი ვინანე. ის-ის იყო, მამა-ჩემი თვალით
 <b/>
 ვეღარა ვნახე: იმავე წელიწადს ამოიჭამა წუთის-სოფელმა, და მე ისე, მშობლისაგან
 <b/>
 შეუნდობარი, უთვისტომოდ, ოზლად, მართოდ დავრჩი ამ ტრიალ ქვეყანაზედა. ამ თვალ-მიუწდომელ
 <b/>
 დედა მიწის ზურგზედ ერთი დათიკო-ლა დამრჩა. მე იმაზედ დავლიე ოზოლის გულის
 <b/>
 სიყვარული!..
 </p>
 <p>
 ჩავედიოთ ქალაქში. ჩვენ დაგვაყენეს დიდ ბატონის ნათლიდედასთან. ის იყო ერთი ღარიბი, ქვრივ
 <b/>
 ოხერი, ხნიერი დედაკაცი. ერთი ვაჟიშვილი ჰყოლოდა თურმე და
 <del type="overstrike">ისეც</del>
 ისიც შეჰშურებოდა
 </p>
 </div>

<lb/>  
 იმისთვის ზედსა და წაერთმევა საწყლისათვის. ორ-ოთახიანი  
 <lb/>  
 სახლი  
 <pb n="10"/>  
 ჰქონდა მტკვ  
 <add place="above">რ</add>  
 მტკვრის პირას. მე რომ  
 <lb/>  
 მივათვალ-მოვათვალე იქაურობა, ვთქვი ჩემს გულში: აჲ, მგონი, ჩვენ კუჭს ვერ  
 <lb/>  
 გავიძღობთ-  
 <del type="overstrike">მეტ</del>  
 მეთქი.მერე დათიკოსაც ვუთხარი ეგა, იმან  
 <lb/>  
 გამიცინა და მითხრა: თორმეტი თუმანი უნდა ვაძლიოთ წელიწადში და წლის სამყოფი პური და  
 <lb/>  
 ღვინო, როგორ შეუძლიან მშვირებ დაგყაროსო? მართალი უნდა სთქვას კაცმა, ის დალოცვილი  
 <lb/>  
 ისე გვინახავდა, როგორც საკუთარ შვილებსა. ღმერთმა მშვიდობა მისცეს იმის სულს!  
 </p>  
 <p>  
 დათიკო ყოველ დილით სკოლაში მიდიოდა, სადილად შინ მოვიდოდა, სადილს-უკან წავიდოდა,  
 <lb/>  
 ზარების დარეკვის დროს ისევ შინ დაბრუნდებოდა. საწყალს რაღაცა რუსული ტანისამოსი  
 <lb/>  
 ჩააცვს. ძალიან ითავილა პირველში, ასე რომ ერთხელ შემომტირა კიდეწაც, მაგრამ, ხომ  
 <lb/>  
 მოგეხსენებათ კაცის ამბავი, – ყველაფერს მალე შეეჩვევა; ისიც შეეჩვი  
 <del type="overstrike">ე</del>  
 ა.მე ბევრი საქმე არა მქონდა. რაკი დათიკოს სკოლაში  
 <lb/>  
 გავისტუმრებდი და სახლს დავგვიდი, მ  
 <del type="overstrike">ტ</del>  
 თელი დღე ისე  
 <lb/>  
 გულ-ხელ-დაკრებილი ვიჯექი.ხანდისხან იქნება ბაზარში გავგზავნე დედაბერსა მწვანის  
 <lb/>  
 საყვილად, სხვას ყველაფერს თითონა ჰყიდულობდა. მეც, რაკი ჩემს საქმეს ბოლოს მოვუღებდი,  
 <lb/>  
 ავიღებდი თავს და ქუჩის პირას ქვაზედ ჩამოვჯდებოდი, თვალებს ავაყოლებდი ამვლეულს და  
 <lb/>  
 ჩამომვლეულს, როგორც მოგეხსენებათ უსაქმო კაცის  
 <pb n="11"/>  
 ამბავი. ჩვენის ქუჩიდან ერთი  
 <lb/>  
 ვიწრო ქუჩა უბრუნდებოდა, და იქაც ერთი პატარა საყდარი იდგა: იმის დასწვრივ, ჩვენკენ, ამ  
 <lb/>  
 ორ ქუჩის კუთხეში ერთი უშველეზელი, დიდი ალაყაფის კარებიანი სომხის სახლი იყო. იქ ხშირად  
 <lb/>  
 მინახავს ერთი მოზრდილი იმერლის ბიჭი; უფრო საღამოს ხნობით გამოდიოდა, დაჯდებოდა კარების  
 <lb/>  
 დირეზედ და სულ რაღაც ხელნაწერსა კითხულობდა. მე ძალიან გამიკვირდა, ვინ ბიჭი-მეთქი, და  
 <lb/>  
 ვინ წიგნის კითხვა!.. მე მაშინ ბრწყესა, წიგნი მართო სათავადო ხელობა მეგონა. თურმე, ნუ  
 <lb/>  
 იტყვით, ჩვენისთანა საწყალ კაცის შეფერებაც სცოდნია. ღმერთო მაღალო! სადაც კი შენი  
 <lb/>  
 მაღლიანი ხელი ურევია, იქ ყველაფერი საყოველთაო ყოფილა!  
 </p>  
 <p>  
 ერთხელ კვირა-დღე იყო. დათიკო  
 <del type="overstrike">სადა</del>  
 სადღაც წავიდა და  
 <lb/>  
 საღამომდინ შინ არ შემოუხედნია. იმან როგორ  
 <add place="above">და</add>  
 ც ორიოდ თთვეს  
 <lb/>  
 შემდეგ ხშირად დაიწყო გარე-გარე სიარული  
 <del type="overstrike">ც</del>  
 და ხანდისხან  
 <lb/>  
 მამლის ყივილამდინაც არ შემოვიდოდა შინ. მგონი, მაშინ იმას სწავლაზედ გული აცრუებულიცა  
 <lb/>  
 ჰქონდა. კვირა დღე იყო, როგორც მოგახსენეთ. მე მაშინ საქმე არა მქონდა-რა, გამოვედი  
 <lb/>  
 ქუჩაში. ჯერ ჩვენ საყდარში წირვა არ გამოსულიყო. გავედი  
 <add place="margin">ჯ</add>  
 <lb/>  
 თუ არა, ის იმერლის ბიჭი წიგნით ხელში იქაც დამხვდა,  
 <pb n="12"/>  
 საცა უწინ ვ(3)ხედავდი  
 <lb/>  
 ხოლმე; მეც აქეთ ქუჩის პირას ქვაზედ  
 <add place="margin">ჯ</add>  
 ჩამოვჯექი და დავუწყე  
 <lb/>  
 ცქერა. ის ბიჭი თვალაუხ  
 <add place="above">ილ</add>  
 ებლივ კითხულობდა; ხან ჩაიცინებდა,  
 <lb/>  
 ხან ისევ  
 <del type="overstrike">და</del>  
 გაუ  
 <del type="overstrike">წ</del>

ცინეზოვ  
 <1b/>  
 დასცქეროდა მუხლებზე და გადაშლილ ნაწერსა. მე გულმა ვეღარ მომიტოვინა, მივედი იმასთან და  
 <1b/>  
 გამარჯვება ვუთხარი. იმანაც, რასაკვირველია, სალამი მამცა.  
 </p>
 <sp>
 <p>შენი სახელი, ძმობილო?</p>
 </sp>
 <p>მკითხა იმან.</p>
 <sp>
 <p>გაბრიელ. შენი?</p>
 </sp>
 <p>ახლა მე ვკითხე.</p>
 <sp>
 <p>გლახუკა.</p>
 </sp>
 <p>სადაური ხარ?</p>
 </sp>
 <p>რაჟველი. შენა?</p>
 </sp>
 <p>მეც ვუთხარი, სადაურიცა ვარ.</p>
 <sp>
 <p>რაჟველი? მამ მოჯამაგირედ იდგები? </p>
 </sp>
 <p>დავუმატე მე.</p>
 <sp>
 <p>დიაღ, სომეხთან ვდგევარ. შენა? </p>
 </sp>
 <p>მე? ბატონის შვილს ვახლავარ.</p>
 </sp>
 <p>აი, ყმაწვილი რომ დაიარება, იმას?</p>
 </sp>
 <p>იმას.</p>
 </sp>
 <p>დიდი ხანია ქალაქში ხარ?</p>
 </sp>
 <p>კარგა ხანია. შენა?</p>
 </sp>
 <p>
 <pb n="13"/>
 – მე, თუნდა ორი წელიწადია, აქა ვარ.
 </p>
 </sp>
 <p>– მეც, ერთი წელიწადი იქნება, აქა ვარ და რატომ ადრეც არ მინახავიხარ?</p>
 </sp>
 <p>
 – აქ არ ვიყავი, ჩემი ალა კარგა ხანი იყო კახეთში და თან ვახლდი. ეხლაზან ჩამოვედით,
 <1b/>
 ორი თთვე არ იქნება ჯერ კიდენ.
 </p>
 </sp>
 <p>
 <add place="margin">that's why</add>
 – კიდევ იმიტომ. ეგ რა არის?
 </p>
 </sp>
 <p>გვითხე და დავანახე წიგნი.</p>
 <sp>
 <p>– ზღაპრების წიგნია, ჩემო ძმაო! საქმე არა მაქვს და გულს ამაში ვართობ.</p>
 </sp>
 <p>– აბა თუ ღმერთი გწამს, წაიკითხე, მეც გავიგონო,</p>
 </sp>
 <p>გვუთხარი მე ზვეწნითა.</p>
 <p>
 დამიჯერა იმ კაი კაცმა და დაიწყო ისეთნაირად კითხვა, რომ, ღმერთო შეგცოდე, შური
 <1b/>
 მომერიცა. ეგ კიდევ არაფერი: ყური ვუგდე და ის, რასაც კითხულობდ
 <del type="over">ი</del>
 <add place="over">ა</add>
 თითქო მეცნო, თითქო სადღაც უწინაც გამეგონოს.
 <1b/>
 <del type="overstrike">გაად</del>
 გადაბრუნა ახლა სხვა გვერდი, ახლა სხვა წაიკითხა, ის კი
 <1b/>
 სწორედ ჩვენ სოფელში გამეგონა. არ ვიცი რად, მაგრამ გული კი სიხარულით გადამიტრიალდა.
 <1b/>
 „დალაზერა ღმერთმა, – წამოვიძახე
 <pb n="14"/>
 უცებ, – ჩვენი გლეხური ზღაპარი აქ სად
 <1b/>
 მოსულა?...“ დიაღ, ჩვენი მდაბიო ზღაპარი გახლდათ. იმერლის ბიჭმა ჩაივინა ჩემ
 <1b/>
 სიტყვაზედა.
 </p>
 <sp>
 <p>– ეგრეა, ჩემო გაბრიელ!</p>
 </sp>

</sp>  
 <p>მიოხრა გლახუკამ:</p>  
 <sp>  
 <p>  
 წიგნი იმისთანა რამ არის, რომ თქვენის სოფლის ამბავ(ი)ს ქალაქში ჩამოიტანს,  
 <b/>  
 ქალაქისას – სოფელში წაიღებს; საიდგან სად კაცს კაცთან გაალაპარაკებს.  
 </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>– მართალი ყოფილა, როგორც ვხედავ,</p>  
 <p>ვუთხარი მე:</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 მაგრამ... ჩვენი ზღაპარი!.. აი, დალახვრა ღმერთმა, წიგნში ჩაწერილა! აბა ერთი კიდეც  
 <b/>  
 წაივითხე.  
 </p>  
 </sp>  
 <p>  
 კიდეც წამიკითხა იმ დალოცვილის შვილმა. რა გავაგრძელო, იმ წიგნმა თავი შემაყვარა. ისე  
 <b/>  
 ჩემ სიცოცხლეში არა მინატრია-რა, როგორც ამ დღეს წიგნის კითხვა მე ვინატრე: მშურდა,  
 <b/>  
 გეტყვით ჩემ გულის სიძულწესს, რომ ის ისე თამამად კითხულობდა, მე კი ისე უხეიროდ  
 <b/>  
 დავხეტებოდი. ბოლოს, გულის წადილს რომ ვეღარ გავუმელი, მივევარი ზედ გლახუკას და  
 <b/>  
 დავედრიჯე:  
 </p>  
 <sp>  
 <p>–თუ ღმერთი გრწამს, მოდი, ერთი მადლიანი საქმე ჰქენ და წიგნი მასწავლე. მე ერთი ობოლი ბიჭი ვარ, თუ მე ვერ გადავიხდი სამაგიეროს,  
 ღმერთი ხომ დიდია!..</p>  
 </sp>  
 <p>  
 <pb n="15"/>  
 რას ბძანებთ?.. მაინც ისე უსაქმოდ ვაღამებდი ჩემს დღეს. მე რომ მაშინ წიგნი  
 <b/>  
 მცოდნოდა და ის  
 <del type="overstrike">ლ</del>  
 ზღაპრები მეკითხნა, ჩემს ბედს ძალდი  
 <del type="overstrike">თს</del>  
 <add place="above">ც</add>  
 არ დაჰყვოდა. მართლა გულითა  
 <b/>  
 ხარ მოწადინებული, მკითხა გლახუკამ. რას ამბობ მოწადინებული. ზედ დავაკვდები, შენ ოღონდ  
 <b/>  
 ეგ სამადლი საქმე მიყავ, ვუპასუხე გიყსავით. მაშ თუ აგრეა, ადვილია. ვაცხონე  
 <b/>  
 მამა-შენი!.. შევეყიერე გახარებულმა, მადლიანი ბიჭი ყოფილხარ. ნუ გგონია, რომ მე  
 <b/>  
 გასწავლი. მე არ დაგზარდებოდი, მაგრამ ხომ იცი, ძმაო,  
 <del type="overstrike">მა</del>  
 მოცლა არა მაქვს, მე კაი ოსტატს გიშოვნი. ფერი მეცვალა, ეს რომ მიოხრა. როგორც  
 <b/>  
 თავმოწონებული ფარშავანგი  
 <del type="overstrike">3</del>  
 ჰხარობს მინამ თავის შავ ფეხებს  
 <b/>  
 დაინახავს,  
 <del type="overstrike">როგორც</del>  
 როცა კი ძირს დაიხედავს და თვალს  
 <b/>  
 მოჰკრავს, მაშინვე ფრთებს დაღონებული ჩამოჰყრის, ისე ამ სიტყვაზედ ჩემმა ჯერ  
 <b/>  
 წახალისებულმა გულმა ჩამო  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 <add place="above">3</add>  
 <del type="overstrike">ყ</del>  
 არაფრთები. ეჰ, მძობილო! ვუთხარ გულნატკენად შენშიაც  
 <b/>  
 მოვსტყუედი. ოსტატს კაი გაძლოვაც უნდა, მე ცალი ფული არა მაქვს თვალზე მივიკრა. ვხედამ,  
 <b/>  
 რომ ტყუ  
 <del type="overstrike">ვ</del>  
 ილ უბრალოდ წახალისდა ჩემი წადილი. იმან გამიცინა  
 <b/>  
 და მიოხრა: აჩქარებული კაცი ჰყოფილხარ, თოფის წამალსავით ჰფეთქავ. განა მე არ ვიცი, შე  
 <b/>  
 კაი  
 <pb n="16"/>  
 კაცო, რომ მე და შენისთანა კაცს საოსტატო ფული  
 <del type="overstrike">აქ</del>  
 <b/>  
 არ ექნება? მე იმისთანა ოსტატს გიშოვნი, რომ უფულოდ გასწავლოს.  
 </p>  
 <sp>  
 <p>გულს მირბილებ განა? </p>  
 </sp>  
 <p>კვითხე უჯერობით.</p>  
 <sp>  
 <p>–დამიჯერე, მართალს გეუბნები. </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>მართალს?! </p>  
 </sp>

<sp>  
 <p>ჰო, ისეთი კაცი გიშოვნო, ძმასავით მოგეხმაროს.</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>ბიჭოს!.. მაშ ღვთის კაცი ყოფილა!..</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>— არა, — დამაცა: როგორ თუ ღვთის მსახურია, სამღვდელთა?</p>  
 </sp>  
 <p>  
 სწორედ. შენ ხომ ამბობ — ფულიო, ფული კი არა, სანთლით ეძებს შენისთანა მოწადინესა, რომ  
 <lb/>  
 წოგნი ასწავლოს. ვისაც არ უნდა, იმდენს ეჩიჩინება, იმდენს ეჩიჩინება, რომ ძალად  
 <lb/>  
 ანდომებს. მეც ისე მნახა ერთხელ აქ ქუჩაში. დაილოცა ის დღე, ჩემთვის კაი დღე იყო...  
 <lb/>  
 დამიწყო დალოცვილმა ლაპარაკი: სადაური ხარო,  
 <note place="above">2</note>  
 რას  
 <note place="above">1</note>  
 აქ აკეთებო? მეც ყოველისფერი მოვახსენე. რა გავაგრძელო! ისე  
 <lb/>  
 მოინადირა ჩემი გული ტკბილის სიტყვით, ისე შემიჩვია, რომ, ბოლოს, წიგნის სწავლებაც  
 <lb/>  
 დამიწყო. რა მე?.. ათიოდ პატარა ბიჭები, ამ ჩვენს  
 <pb n="17"/>  
 უბანში მგროვილები,  
 <lb/>  
 იმასთან დადიან და სწავლობენ. როგორც შენ, ისე იმან იმათგან გროში არ იცის. მე ერთხელ,  
 <lb/>  
 ჯამაგირი რომ ავიღე, მინდოდა მიმერთმევა ორი მანეთი იმ დალოცვილისათვის, მაგრამ, თუმცა  
 <lb/>  
 არ გამიწერა, მიწყინა კი.  
 </p>  
 <sp>  
 <p>მამა გყავს? </p>  
 </sp>  
 <p>მკითხა მე.</p>  
 <sp>  
 <p>არა, შენი ჭირიმე! </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>დედა? </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>გახლავთ.</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>ვინ ინახავს? </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>მე, შენი ჭირიმე! ჩემს მეტი არავინა ჰყავს. </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>მამ ეგ ფული დედა-შენს შეუნახე, </p>  
 </sp>  
 <p>მიბძანა თავისებურად გულთბილად, </p>  
 <sp>  
 <p>შენ რა გაქვს, მე რა უნდა მამცე? </p>  
 </sp>  
 <p>  
 დედა-ჩემს თავისი წილი გაუფუხავნე და ეს გადავანარჩუნე, რომ თქვენ ლოცვაში მომიხსენიოთ.  
 <lb/>  
 ლოცვა არც ფულზედ და არც ფულით არ იყიდება. საყდრის და ღვთის სადიდებლად მაინც მიიღეთ,  
 <lb/>  
 შენი ჭირიმე! ღმერთი, ჩემო ძმაო, მარტო კარგის საქმით იდიდება და არა ფულითა. მიწერებით,  
 <lb/>  
 შენი ჭირიმე! არა, მე მართალს გეუბნები. მაშ რა ვქნა, მიბძანე? შენთვის შეინახე: თუ  
 <lb/>  
 მეტია შენთვის, იმას მიეც  
 <del type="overstrike">ე</del>  
 <add place="above">ი</add>  
 ,  
 <lb/>  
 ვინც მე და შენზედ უფრო ღარიბია, მაგას უფრო მოგ  
 <del type="overstrike">ე</del>  
 <add place="above">ი</add>  
 წონებს ღმერთი. აგერ, ამ თქვენის ქუჩის ბოლოს,  
 <pb n="18"/>  
 ერთი  
 <lb/>  
 ღარიბი სახლობა არის,  
 <del type="overstrike">თ</del>  
 პურის შოვნის ილაჯი არა აქვთ, მე და  
 <lb/>  
 შენ კი ყოველ-დღე მამღერები ვართ... ეს ისეთნაირად მითხრა, რომ არ დაიჯერებ, მაშინვე  
 <lb/>  
 გამოვტრიალდი, ვიპოვე ის სახლობა და იმისთვის გადადებული ორი მანეთი იმათ  
 <del type="overstrike">ე</del>  
 <lb/>  
 <add place="above">მი</add>  
 ივართი. აი, რა მადლიანი კაცია!.. ნეტა თითონ ჰქონდეს რამე  
 <lb/>  
 მაინცა! ღვთის განაჩენი არა ახადია-რა, დღე-დღეურად ძლივ  
 <del type="overstrike">ად</del>  
 <add place="above">ა</add>  
 სცხოვრობს.  
 </p>

<p>establish დაარსება, დამტკიცება, დამყარება, დაფუძნება </p>  
 </div>  
 <div>  
 <head>  
 რუსული  
 <del type="overstrike">გამოცდა</del>  
 <add place="above">  
 <del type="overstrike">გამოცდილება</del>  
 </add>  
 <add place="above">(experiment)</add>  
 ლიბერალურ მმართველობაში  
 <lb/>  
 (ერთი კორრესპონდენტიდან)  
 </head>  
 <p rend="align(left)">  
 <date when="--11-16">გიორგობისთვე 16</date>  
 </p>  
 <p>  
 დღეს საქართველოში ყველაზედ უფრო  
 <del type="overstrike">თავ</del>  
 გამოჩენილ  
 <del type="overstrike">კაცად</del>  
 <add place="above"> პირად</add>  
 <lb/>  
 უეჭველად  
 <del type="overstrike">არის</del>  
 <add place="above"> ითვლება</add>  
 ქუთაისის გუბერნატორი ბ. სტაროსელსკი,  
 <lb/>  
 რომელმაც ეს არის ეხლა  
 <del type="overstrike">მოადგილეს გა</del>  
 გრაფს ვორონცოვ-  
 <lb/>  
 დაშქოვს გაუქმებინა მაზრაში სამხედრო წესებ  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 <add place="above">ი</add>  
 , რომელიც  
 <lb/>  
 მხოლოდ სამი დღე არსებობდა. ბ. სტაროსელსკი,  
 <del type="overstrike">რომელიც,</del>  
 <lb/>  
 <del type="overstrike">სხვის ყველისაებრ, ვერ დაიძვრა ადგილიდამ როდესაც დაიწყო</del>  
 <lb/>  
 <add place="above"> რადგანაც საყოველთაო იყო</add>  
 <lb/>  
 <del type="overstrike">დიდი</del>  
 გაფიცვა  
 <add place="above"> ამიტომ სტ. ვერ</add>  
 მოასწრო  
 <add place="above"> თავის დროზე გურიაში წასვლა და მხოლოდ</add>  
 პარასკევს, გასულ კვირას,  
 <del type="overstrike">წასვლა</del>  
 <add place="below"> გავიდა</add>  
 <lb/>  
 ქუთაისიდან  
 <del type="overstrike">გურიაში.</del>  
 გურია  
 <del type="overstrike">წარსულში</del>  
 <add place="above">წინათ</add>  
 თავისუფალი  
 <lb/>  
 სათავადო  
 <add place="above"> იყო და ეხლა შეადგენს მთელ </add>  
 <del type="overstrike">ეხლანდელი ოზურგეთის</del>  
 მაზრას  
 <del type="overstrike">თითქმის იგივე</del>  
 <lb/>  
 <del type="overstrike">არის.</del>  
 სამი  
 <del type="overstrike">წლის</del>  
 <add place="above"> წელიწად</add>  
 ნახევარია  
 <add place="above">რაც </add>  
 <lb/>  
 გურ  
 <del type="overstrike">იე</del>  
 <add place="above">უ</add>  
 ლეზი  
 <del type="overstrike">ცხადად ბრძოლებიან</del>  
 <lb/>  
 რუსის მთავრობას ცხადი  
 <del type="overstrike">წინააღმდეგნი არიან</del>  
 <add place="above">ომი გამოუცხადეს</add>  
 . მათი  
 <del type="overstrike">მხუზბი</del>  
 <add place="above">წინააღმდეგობა</add>  
 <lb/>  
 პირველში  
 <del type="overstrike">დაწყებული იყო</del>  
 <add place="above">დაიწყეს</add>  
 მეზატონებთან  
 <del type="overstrike">მაგრამ მთავრობის</del>  
 <add place="above">და მიზეზი ამისი იყო აგრარული კითხვა </add>  
 <lb/>  
 შემდეგ ზედ დაერთო პოლიტიკური მხარეც.

~~<add place="above">და გამოუცხადებია ბოიკოტი</add>~~  
 მთავრობა ცდილობდა სასტიკი  
~~<lb/>~~  
~~<del type="overstrike">გაჭიმვა გაუქმებინეს მათგან დაარსებული ბოიკოტის,</del>~~  
~~<lb/>~~  
 ზომებით მოესპო ბოიკოტი. ამ დროს  
~~<del type="overstrike">ჯგუ</del>~~  
 პროპაგანდისტებმა ისარგებლეს  
~~<lb/>~~  
 და ეს ბრძოლა დაამყარეს მკვიდრ პოლიტიკურ ნიადაგზე  
~~<lb/>~~  
~~<del type="overstrike">ისარგებლა</del>~~  
 სოციალ-დემოკრატიული  
~~<del type="overstrike">მხარემ, რომელიც</del>~~  
~~<lb/>~~  
~~<del type="overstrike">მეტად ძლიერი არის დასავლეთ საქართველოში, და</del>~~  
~~<lb/>~~  
~~<del type="overstrike">ამ ნაირად ბრძოლამ მიიღო პოლიტიკური ელფერი.</del>~~  
~~<lb/>~~  
 რომელთა პარტია დასავლეთ საქართველოში საყოფად ძლიერია.  
 </p>  
 <p>  
 <pb n="20"/>  
 ამ გაზაფხულში  
~~<add place="above">ადგილობრივმა</add>~~  
 მთავრობამ გადასწყვიტა  
~~<del type="overstrike">სარ</del>~~  
 მიეღო  
~~<lb/>~~  
 სასტიკი ზომები ამ  
~~<del type="overstrike">მოუსვენარი</del>~~  
~~<add place="above">აჯანყებული</add>~~  
 ხალხის დასამშვიდებლად  
~~<lb/>~~  
 . ამ მოვალეობის ასრულება გენერალ ალიხანოვს  
~~<lb/>~~  
 მიაწდეს რომელიც დიდი ჯარით გურიისაკენ გეგმავდა მალამას,  
~~<lb/>~~  
 ქართველი წრის წარმომადგენელნი სთხოვდნენ  
~~<del type="overstrike">რომ არ</del>~~  
~~<lb/>~~  
~~<add place="above">რომელსაც მაშინ კავკასიის მართველის ადგილი ეჭირა</add>~~  
~~<lb/>~~  
 რომ მიეღო სასტიკი ზომები და საქმის გამოსარკვევად  
~~<lb/>~~  
 გაეგზავნა რომელიმე პირი. აირჩიეს სულთან კრიმ  
~~<lb/>~~  
 გირეი რომელიც ეხლა თანამეშვეა ვორონცოვ-დაშკოვისა.  
~~<lb/>~~  
 იგი წავიდა გურიაში.სულთან კრიმ გირეის მოხსენებდა  
~~<lb/>~~  
 სჩანს რომ გურულებს  
~~<add place="above">საერთოთ მთავრობა არა სწამთ და არც მოხელეები</add>~~  
 პოლიტიკურ მოძრაობაში საკვირველი  
~~<lb/>~~  
 ნიჭი გამოიჩინეს, აგრეთვე თვით მართველობის შესახებ  
~~<lb/>~~  
 იშვიათი ტაქტიკა და ბევრნაირად სამაგალიოთონი შეიქმნენ  
~~<lb/>~~  
 რუსეთის ერისთვის. ამის შემდეგ დროებით თავი დაანებეს  
~~<lb/>~~  
 გურიას. ამ ზაფხულს გრაფ ვ. დაშკოვის მიერ დანიშნული იყო  
~~<lb/>~~  
 გუბერნატორი სტაროსელსკი, რომელიც მცოდნე აგრონომია,  
~~<lb/>~~  
 იმ იმედით რომ ეცდებოდა იყო ექონია გავლენა გურულები  
~~<lb/>~~  
 ზედ გარდაეხდინებინა ხარჯი და ისევ დაებრუნებინა  
~~<lb/>~~  
 მოხელეები. სტაროსელსკი გადაჭარბებული ლიბერალია  
~~<lb/>~~  
 მას რევოლუციონერად სთვლიან, ვორონცოვ-დაშკოვის  
~~<lb/>~~  
 ყურადღება დაიმსახურა უფრო იმითი რომ საყოფად  
~~<lb/>~~  
 <pb n="21"/>  
 იცნობს ყვეანას,  
~~<del type="overstrike">ფართო</del>~~  
 ხალხს უყვარს იგი და მისი  
~~<lb/>~~  
 კაცობრივი დამოკიდე  
~~<add place="above">ბ</add>~~  
 ულება და ფართო ჭკუა უფრო შესანიშნავია  
~~<lb/>~~  
 ვიდრე მისი კეთილი და მოწყალე შემატკივარი გული  
~~<lb/>~~  
 გურულების შესახებ. სტაროსელსკი დაასთანხმდა  
~~<add place="above">მიეღო</add>~~  
 გუბერნატორის  
~~<lb/>~~  
 ადგილი იმ პირობით რომ იმის წესები მოეხსნა და მას  
~~<lb/>~~  
 შესძლებოდა თავისუფლად მოქმედება.  
~~<del type="overstrike">მთა</del>~~  
 ნამესტიკმა  
~~<lb/>~~

დიდი ზნეობრივი ძალა გამოიჩინა  
~~>რომ</del>~~  
~~>და</del>~~  
 დასთანხმდა ამ  
~~>რომ</del>~~  
 პირობას. 14 მარიამობისთვეში ახალი გუბერნატორი  
~~>რომ</del>~~  
 მივიდა ქუთაისში და ეს სამი თვეა რაც ამ თანამდებობას  
~~>რომ</del>~~  
 ასრულებს და იმის მოქმედების მიუხედავად გურულებმა  
~~>რომ</del>~~  
 მაინც უარი გამოუცხადეს გარდასახადზე და მოხელეების  
~~>რომ</del>~~  
 მიღებაზე. ეს იყო მიზეზი რომ ვორონცოვ-დაშქოვს  
~~>რომ</del>~~  
 და მეორედ გამოუცხადებინა სამხედრო წესები რადგანაც  
~~>რომ</del>~~  
 იმის აზრით სტაროსელსკის მოქმედება უნაყოფო იყო  
~~>რომ</del>~~  
~~>გურულების და ყაზაყ</del>~~  
~~>ბ</del>~~  
 ების შორის შეტაკებამ 29 ღვინობისთვეს  
~~>რომ</del>~~  
 და შემდეგში გაამართლა ეს გარდაწყვეტილება და  
~~>რომ</del>~~  
 ღვინობისთვის 30(14) მანიფესტის გამოცხადების შემდეგ  
~~>რომ</del>~~  
 კიდევ გამოაცხადა სამხედრო წესები ქუთაისში. მოახსენეს  
~~>რომ</del>~~  
~~>რ</del>~~  
 ნამესტნიკს რომ მანიფესტის შემდეგ  
~~>მდგომა</del>~~  
 დგმოიარ-  
~~>რომ</del>~~  
 ება შეიცვალა; ს  
~~>წ</del>~~  
~~>ტ</del>~~  
 აროსელკიმაც მოახსენა რომ გურულებმა  
~~>რომ</del>~~  
~~>22</del>~~  
 შესწავლიტეს წინააღმდეგობა ყაზა  
~~>ყ</del>~~  
~~>ბ</del>~~  
 ებთან მაშინ  
~~>მე</del>~~  
 ვე როგორც  
~~>რომ</del>~~  
 გაიგეს მანიფესტის გამოცხადება, გამოაცხადეს თანხმობა  
~~>რომ</del>~~  
 ხარჯის გადახდაზე და ჯარის მიცემაზე - ძალმომრეობით  
~~>რომ</del>~~  
 კი არა როგორც ყმები არამედ როგორც თავისუფალი  
~~>რომ</del>~~  
 მოქალაქენი თავისუფალ ქვეყანაში. მაშ. გ. ვორონცოვ-  
~~>რომ</del>~~  
 დაშქოვმა ახსნა სამხედრო წესები რისთვის ქების  
~~>რომ</del>~~  
 ღირსია რადგან  
~~>კელი</del>~~  
 კახეთიდან მოსული დეპუტატების  
~~>რომ</del>~~  
 მუქარას საერთო აჯანყებაზე შეიძლება ცუდი  
~~>რომ</del>~~  
 შედეგი მოჰყოლოდა. ეჭვი  
~~>რომ</del>~~  
 არ არის  
~~>რომ</del>~~  
 უამი  
~~>თი</del>~~  
~~>სოთ</del>~~  
 ბევრი სისხლის  
~~>რომ</del>~~  
 ღვრა იქნებოდა და მისი გარდაწყვეტილება გონივრულია  
~~>რომ</del>~~  
 და ყოჩაღი. ეჭვი არ არის რომ რეპეციონერები  
~~>რომ</del>~~  
 პეტ. მას გაჰკიცხაშენ ამ საქციელისთვის და აქ  
~~>რომ</del>~~  
 ტფილისში ამ საქციელს ახსნიან მისი სისუსტით  
~~>რომ</del>~~  
 მაგრამ იმის ადგილას ძნელად რომ სხვანაირად რასაკვირველია  
~~>რომ</del>~~  
 მოქცეული იყო ვინმე. ბ. სტაროსელსკი რომელიც ძალიან  
~~>რომ</del>~~  
 კმაყოფილია მის მის ცდას კარგი შედეგი მოჰყვა  
~~>რომ</del>~~  
 მითხრა, დღეს წასვლის წინეთ ქუთაისში, რომ  
~~>რომ</del>~~  
 მომავალ კვირას აპირებს გამოცხადებას  
~~>რომ</del>~~  
 ჯარის გამოწვევის შესახებ და იმედი აქვს  
~~>რომ</del>~~  
 გურულებიც დასთანხმდებიან.  
 </p>
 <pb n="23"/>
 <p>ბატონო რედაქტორო, </p>

<p>  
 გაზეთ Times ში ( 9 ქრისტ  
 <del type="overstrike">ეს</del>  
 <add place="above">ი</add>  
 შობის თვის ნომერში)  
 <lb/>  
 დაბეჭდილი იყო  
 <del type="overstrike">ზარ</del>  
 კორ  
 <del type="overstrike">რ</del>  
 ესპონენცია გურულების  
 <lb/>  
 შესახებ. გადავთარგმნეთ ერთად მე და ოლგა მირზაშვილმა  
 <lb/>  
 და თუ თქვენთვის ეს საინტერესოა გიგზავნით  
 <lb/>  
 ამ გადათარგმნის კორექსპონდენციას  
 <lb/>  
 თქ  
 </p>  
 <p>  
 <title>გლახის ნაამბობი</title>  
 </p>  
 <pb n="24"/>  
 <p>  
 მაგრამ სულ ტყუილი ყოფილა, კაცს რაკი ღვთის მადლი  
 <lb/>  
 ჩაისახება გულში, მდიდარია თუ ღარიბი მაინც მადლის გზაზედ  
 <lb/>  
 წავა. მაგ კაცის ამბავი რომ გაიმზო, არ დაიჯერებ, იმისთანა  
 <lb/>  
 რამ არის. საცა კი სიკეთეა ამ უბანში, იმისი მადლიანი ხელიც  
 <lb/>  
 იქ ურევია. დაილოცა ღვთის სამართალი, რომ მე და შენისთანა  
 <lb/>  
 თავმინებულ კაცს მაგისთანა პატრონს გაუჩენს ხოლმე. მე  
 <lb/>  
 თუ კაცი ვარ ეს იმისი უნარია ღმერთმა გადაუხადოს. ტყუილად  
 <lb/>  
 კი არ არის ნათქვამი: ჩვენისთანა კაცის ვალისა ღმერთი  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 ა  
 <lb/>  
 მზღველიო. აგერ თითონაც გამოზმანდა, დაატანა გლახუკამ  
 <del type="overstrike">ა</del>  
 <lb/>  
 და მიმახედა საყდრისაკენ. წირვა გამოსულიყო, თეთრ ჩადრიანი  
 <lb/>  
 დედაკაცები თეთრად მოედნენ ქუჩასა; კაცები კი როგორც  
 <lb/>  
 მოგესხენება ჩვენი ადათი, ჯგუფად შეგროვდნენ საყდრის  
 <lb/>  
 დერეფნის წინ და დაიწყეს თავისებურად ყაყანი. იმათში  
 <lb/>  
 შეერია ერთი მაღალტანიანი, ახალგაზრდა  
 <add place="above">იმ</add>  
 მღვდელი. ის არის,  
 <lb/>  
 ვკითხე გლახუკას, თვალი კი მღვდლისაკენ დამრჩა. აბა, ის არის,  
 <lb/>  
 მამო, წამო, კურთხევა ვსთხოვოთ. პასუხის თქმა აღარ დამცალა,  
 <lb/>  
 წამოდა და წავიდა საყდრისაკენ. მეც თან ავედევენე, მივედიო.  
 <lb/>  
 ის მღვდელი შუა  
 <del type="overstrike">დ</del>  
 ში იდგა,  
 <del type="overstrike">დ</del>  
 ხალხი  
 <del type="overstrike">ზ</del>  
 ბუხსავით ირეოდა  
 <pb n="25"/>  
 იმის გარშემო. თითონ ზოგს ელაპარაკებოდა, ზოგი  
 <del type="overstrike">თს</del>  
 <add place="above">ც</add>  
 დაუზარებლად  
 <lb/>  
 პასუხს აძლევდა; ზოგი გაეხუმრე  
 <del type="overstrike">დ</del>  
 ბოდა და ზოგს თითონაც გაუხუმრებდა  
 <lb/>  
 და მაშინ უნდა გენახათ გულიანი ხარხარი ერისა. ზოგი კიდევ  
 <lb/>  
 სულგან  
 <del type="overstrike">ე</del>  
 <add place="above">ა</add>  
 ბული შესქე  
 <add place="inline">ცქ</add>  
 ეროდა, თითქო დაჯერებულიაო იმის  
 <lb/>  
 პირიდან ოქრო გადმოვარდებოდა და შიშობს ხელიდამ არ წამივიდესო.  
 <lb/>  
 ბევრი სიკეთე უნდა დაეთესოს კაცსა, რომელსაც ეგრე სიყვარულით  
 <lb/>  
 გარს არტყია ხალხი. კაცი ის არის და ქუდიც იმას  
 <lb/>

ახურავს. ალბად კაი კაცსაც თაფლ  
~~<add place="above">ი</add>~~  
~~<del type="overstrike">საც ამწი</del>~~  
 აცხია რომ დიდი  
~~<lb/>~~  
 და პატარა ბუზსავით ზედ ეხვევა. დედა-მიწის ზურგს ბევრი  
~~<lb/>~~  
 არ უტარებია იმისთანა.  
~~</p>~~  
~~<p>~~  
 სწორედ კაცს რომ წყალი მოსწყურდებოდა, ისე მომწყურდა  
~~<lb/>~~  
 იმის სიტყვების გაგება. გადავიხარე თავი რომ დამენახა და გამეგო  
~~<lb/>~~  
 რამე. წინ  
~~<del type="overstrike">ეი</del>~~  
 იდგა ერთი პატარა ბიჭი თავჩაღუნული.  
~~<lb/>~~  
 ყველა ყველა და შენ რატომ აღარ ჩემთან დადიხარ? უბძანა მღვდელმა  
~~<lb/>~~  
 მოგწყინდა განა შენ ცუდლულტო წიგნის კითხვა. მე რა ვიცი  
~~<lb/>~~  
 უთხრა ბიჭმა, მამა ჩემი არ მიშვებს. მღვდელი თითქო შეკრთაო  
~~<lb/>~~  
 ისე  
~~<del type="overstrike">უე</del>~~  
 ეწყინა ეს პასუხი. რატომ არ გიშვებს. გეყოფა რაც  
~~<lb/>~~  
 ისწავლეო მეუბნება. აქ ხომ არ არის მამა შენი. აი იქითა  
~~<lb/>~~  
 ზის. აბა აქ დაუძახე. პატარა ბიჭი  
~~<del type="overstrike">ხ</del>~~  
 წიბრუტყვით  
~~<lb/>~~  
 მოტრიალდა და გაიქცა მამას  
~~<del type="overstrike">გ</del>~~  
~~<add place="above">დ</add>~~  
 ასაძახებლად. ვერ უყურებთ  
~~<lb/>~~  
~~<pb n="26"/>~~  
 პეტრეს, სთქვა თავის თავად მღვდელმა და ჩა  
~~<del type="overstrike">ჰ</del>~~  
 ფიქრდა. ეგ არის და  
~~<lb/>~~  
 დაიძახა ვიღაცა, ავი ძალღი არც თითონა სჰამს, არც სხვას  
~~<del type="overstrike">არ</del>~~  
~~<lb/>~~  
 აჰმეგვსო. ხალხმა გაიგინა მღვდელსაც ღიმილი მოერევა მაგრამ  
~~<lb/>~~  
 მარდად შეიკავა სიცილი. მამას არ უსწავლია და პაპას, შვილს  
~~<lb/>~~  
 რად  
~~<del type="overstrike">არ</del>~~  
 ასწავლის, სთქვა მეორემ. შეჩვეული ჭირი ურჩევნია  
~~<lb/>~~  
 მაგისთანა თავხედს შეუჩვევარ ღვინსა. გონიერსა მწვრთნელი  
~~<lb/>~~  
 უყვარს, უგუნურსა გულსა გმირდესო მაგისთანა კაცზე  
~~<lb/>~~  
 არის ნათქვამი, წამოიძახა მესამე. იქნება კიდეც ბევრი  
~~<lb/>~~  
 ელაზღანდარათ რომ პეტრე თითონ არ მოსწრებოდათ.  
~~<lb/>~~  
 კაცო უბძანა მღვდელმა მართალია შენ შვილს შენ  
~~<lb/>~~  
 უშლი  
~~<del type="overstrike">ს</del>~~  
 სწავლას? მართალი გახლავით, რა მაგის საქმეა.  
~~<lb/>~~  
 არა შეჯდა მწ  
~~<add place="above">ყ</add>~~  
 ერი ხესა, არა იყო გვარი მისი, შენი ჭირიმე.  
~~<lb/>~~  
 უპასუხა თამამად პეტრემ. როგორ თუ არა იყო გვარი მისი.  
~~<lb/>~~  
 ესე, შენი ჭირიმე, ჩვენ  
~~<del type="overstrike">ს</del>~~  
 გლეხკაცებს გვეძახიან. დღე და  
~~<lb/>~~  
 ღამ ოფლი უნდა ვიწუროთ და პურ  
~~<del type="overstrike">ე</del>~~  
 ი ისე ვჭამოთ.  
~~<lb/>~~  
 ღმერთს ეგრე უბძანებია, ოფლით თქვენითა მოიპოვეთ  
~~<lb/>~~  
 პური თქვენიო. ეს ღვთის ბძანება მარტო  
~~<add place="above">ჩვენ</add>~~  
 დაგვა  
~~<del type="overstrike">გ</del>~~  
~~<add place="above">წვ</add>~~  
 ა კისერზედ  
~~<lb/>~~  
 და ვეწევით კიდეც. წიგნი რა ჩვენი საქმეა. ის ჩვენ  
~~<lb/>~~  
 დამშეულ კუქს ვერ გაგვიძღობს. ჩვენი წიგნი დედა მიწაა,  
~~<lb/>~~

~~გ~~  
<sup>ა</sup>  
 ენაცვალე იმის მადლს. როგა დედამიწას მწვანე  
 <b/>  
 <sup n="27"/>  
 ხავერდსავით ჯეჯილ  
<sup>ი</sup>  
 ს ყდა გადაკვრება, მაშინ  
~~ვე~~  
 იმაზედა  
 <b/>  
 ვკითხულობთ ჩვენს ბედსაც. ჩვენი კალამი დაულაღავი  
 <b/>  
 გუთანი, მელანი კიდევ გულ ღვიძლიდამ გამოწურული  
 <b/>  
 ჩვენი ოფლია. ამოვანებებთ ოფლში გუთანსა გადვუხსნით  
 <b/>  
 ხოლმე დედა მიწას მადლიან გულსა, ჩავყრით შიგ თესლსა  
 <b/>  
 როგა დრო მოვა მივალთ და ის დალოცვილი მიწა თავის  
 <b/>  
 დღეში არ დაიღლება, ისე არ გაბუნწდება რომ მიზარებული  
 <b/>  
 ერთი ორად არ დაგვიბრუნოს. ტყუილად არ ემახიან  
 <b/>  
 მიწას დედაო, ის გვაწოვებს ჩვენ ბუბუსა, იმას დავხარით  
 <b/>  
 დღე და ღამ. ჩვენი ლხინიც და ჭირიც ის არის შენი  
 <b/>  
 კვნესამე. წიგნი კარგია, ვინ არ  
~~არ~~  
 იცის. ბევრიც სხვა  
~~კ~~  
 <b/>  
 რამეა კარგი  
~~ა~~  
 ამ ყვეყანაზედ, მაგრამ ჩვენ  
~~ი~~  
 იქამდინ ხელი  
 <b/>  
 არ მიგვიწვდება. გაგიბედავთ შენი ჭირიმე და გეტყვით, ჯერ  
 <b/>  
 კუჭი უნდა გავიდლოთ - კუჭი ჩვენი თავდაპირველი გულის  
 <b/>  
 ტკივილი ეს არის.  
 </p>
 <p>
 პ. 33</p>
 <p>
 მართალს ამბობს, მე და ჩემმა ღმერთმა, გაიხმურა ხალხმა, რომელიც  
 <b/>  
 წუთის წინად ისე დავ-ხედად დასცინოდა პეტრეს.  
 </p>
 <sup>
 <p>
 რას ბძანებთ?.. წამოიძახა ხალხის ხმით გულგაკეთებულ-  
 <b/>  
 მა პეტრემ: წელში ვერ გავსწორებულვართ, პირუტყვსავით მალდა  
 <b/>  
 <sup n="28"/>  
 ვერ აგვიხედნია, სულ დედამიწას დავყურებთ, თითქო ჩვენი ბედი  
 <b/>  
 იქ დაკარგულა და ვეძებთო, ვინ ჩვენ და ვინ წიგნი!..  
 </p>
 </sup>
 </p>
 <sup>
 <p>
 მე მესმის, ჭკვიანო პეტრე, შენი გულის ვითარება,  
 <b/>  
 უბძანა დაღონებით მღვდელმა: მე მოზიარე ვარ შენის გულის  
 <b/>  
 ტკივილისა! შენ გუთანი გირჩევნია წიგნსა, იმიტომ რომ შენ გუთანი  
 <b/>  
 დღეს პურს გაჭმევს.  
 </p>
 </sup>
 </p>
 <sup>
 <p>
 მართალი ბძანებაა, შენი ჭირიმე, მიუგო პეტრემ.</p>
 </sup>
 <p>
 ეხლა შენ ერთი ეს მითხარ: რომ არ გცოდნო  
~~ბ~~  
<sup>დ</sup>  
 ა, რომ ცეცხლში  
 <b/>  
 რკინა რბილდება, საიდან გააკეთებდი ბარ-საკვეთს, ცულსა,  
 <b/>  
 ეწოსა, რომლითაც გუთნის ხესა სთლი? რომ არ გცოდნოდა  
 <b/>  
 რომ აგრე უნდა გამოყვანა გუთანსა, რით მოხნავდი მიწასა?  
 <b/>  
 რომ არ გცოდნოდა, რომელ მიწას როგორ უნდა მოხვნა - ღრმად  
 <b/>  
 ჩაშვება ბარსაკვეთისა, თუ თხლად, - რა გეშველებოდი?  
 </p>
 </sup>
 <p>
 შენი მტერი იქნებოდა, მე ვიქნებოდი.</p>
 </p>

</sp>  
 <sp>  
 <p>საიღამ იგი ეს ყველაფერი?</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 როგორ თუ საიღამ?... მამა-პაპით, შენი ჭირიმე! მადლობა  
 <lb/>  
 ღმერთსა, თვალი მქონია – მინახავს, ყური მქონია – მსმენია.  
 <lb/>  
 გულისყური მქონია – მიხვედრილვარ, ხსოვნა მქონია,  
 <lb/>  
 გონებაში ჩამრჩენია.  
 </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 <del type="overstrike">პეტრე</del>  
 რაც გინახავს, გსმენია, მიხვედრილხარ, გონებაში  
 <lb/>  
 <pb n="29"/>  
 ჩაგრჩენია, – ამას სულ ერთიანად რას ეძახი?  
 </p>  
 </sp>  
 <p>  
 პეტრე ჯერ ჩაფიქრდა, თითქო არ იცის რა სთქვასო, მერე  
 <lb/>  
 კი ისე ჭოჭმანობით წამოიძახა.  
 </p>  
 <sp>  
 <p>რა ვიცი, შენი ჭირიმე, რას ვეძახი.</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>მანინგ?</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>ჩემ გამოცდილებას, ჭირნახულობას, ჩემ ცოდნასა, შენი ჭირიმე.</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>კუჭს გიძღობს ეგ შენი ცოდნა?</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 მაგას რად  
 <del type="overstrike">თ</del>  
 <add place="above">ა</add>  
 პასუხი უნდა, შენი კენესამე. თითონ თქვენ  
 <lb/>  
 კარგად იცი, რომ უმაგისოდ წყალში გადასადგები ვიქნებოდი.  
 </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 ეხლა ერთი ეს მითხარ კიდეც: რამდენი შენზედ უფრო  
 <lb/>  
 მცოდნე კაცია ქვეყანაზედ?  
 </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 რა ვიცი, შე დალოცვილო,  
 <lb/>  
 მგონი, თავზედ იმოდენ  
 <del type="overstrike">ა</del>  
 <add place="inline">ი</add>  
 ბალანიც არა მქონდეს: მჯობს  
 <lb/>  
 მჯობი არ დაეღევა. იმ მცოდნე კაცების ჭირნახულობა,  
 <lb/>  
 გამოცდილება, ცოდნა რომ შენსას ზედ დაემატოს კარგი არ  
 <lb/>  
 იქნება? უფრო ადვილად არ გაიძღობთ კუჭს, უფრო  
 <lb/>  
 ცოტა ოფლით  
 <add place="above">ზევს</add>  
 არ მოიმკი? ღვთის წყალობა გქონდეთ  
 <lb/>  
 რომ კარგი ის იქნება მაგრამ ხატაბალა ეს არის თვალი  
 <lb/>  
 იმათამდინ არ მიმიწ  
 <del type="overstrike">ყ</del>  
 ვდება და ყური. საიღამ სადაო, წმინდაო  
 <lb/>  
 საბაო. ამოდენა დედამიწის ზურგზედ სად  
 <del type="overstrike">მე</del>  
 ვეძებო  
 <add place="above">მე</add>  
 <del type="overstrike">იმისი</del>  
 <add place="above">ისინი</add>  
 ,  
 <lb/>  
 რომ გამოვკითხ  
 <del type="overstrike">ე</del>  
 <add place="above">ო</add>  
 რამე.მე რომ გაჩვენო იმისთანა რამე  
 <lb/>  
 <pb n="30"/>  
 რომ მთელის ქვეყნის ოსტატო

~~დ~~  
 ა, ჭკვიან კაცების ნა  
~~წ~~  
 ადი,  
 ცოდნა თუ მოინდომებ სულ მუდამ ხელთა გქონდეს,  
 ერთი სიტყვით, რომელ  
~~ი~~  
 ჭკვიან კაცთან გინდა, შორიდამვე  
 გაგალაპარაკო, რას იტყვი? იმას ვიტყვი, რასაცა  
 მთელი ქვეყანა ამბობს, ეს ხომ მისწობა იქნება.  
 აბა მაგისტანა მისანია წიგნი. მე რომ ეს  
 გა  
~~მ~~  
 იგონე,  
~~სწოლ~~  
 სწორედ მოგახსენოთ თავიდან ფეხ  
 ამდინ  
 ჟრჟოლამ გამიარა. არ ვიცი კი რად, ეს კი ვიცი, რომ  
 ჩემ გარდა სხვასაც ეგ დაემართა. ხალხს, თითქო  
 მზემ დაჰკრა სახე გაუნათლდა. პეტრე კი ისე სახტად  
 თვალზე და  
~~ჩ~~  
~~რ~~  
 ჭყეტილი დარჩა, თითქო თავბრუ დაესხაო  
 ისე ატაცებულსავით დიდხანს იქნებოდა  
~~როდესაც~~  
 რომ მღვდლის სიტყვებს არ გამოეფხიზლებინათ.  
 ეხლა რა სიტყვი წიგნი გიშველის რასმეს თუ არ?  
 ნება მომეცი უთხრა გულამომჯდარმა პეტრემ ეგ  
 მუხლები გადაგიკოცნო. ჩემი ტუჩები ზევრჯელ  
 მიჰკარებია სხვის მუხლსა და შენისთანასკი არც  
 ერთხელ. მღვდელმა არ მიუშვა მუხლ  
 ამდინ, მაშინ პეტრემ  
 პირნათლად შეხედა და გონება გახარებულმა წამოიძახა:  
 დაილოცა შენის ენის პირწყლიანობა. ღმერთი მაღლიდამ  
 გიყურებს,  
~~შე კურთ~~  
 შე ღვთისაგან კურთხეულო ადამიანო, რომ  
 მე სულის წაწყმენდისაგან დამიხსენ. წელან გელაპარაკებოდი  
 ბრმა  
~~მ~~  
 შვილის ცოდვაში ვდგებოდი, ეხლა  
~~თქვენ~~  
 შენის  
 მაღლიანის ენით თვალზეული, გეუბნები: ის მამა შვილის  
 დამლუპავი ყოფილა რომელსაც შენისთანა ღვთის კაცი  
 გამოუჩნდება შვილის გასაწურთენელად და არ გააწურთენინებს.  
 ნუ შეგდება მწყერი ხესა ნუ იქნება გვარი მისი. ჩემმა  
 შვილმა კი წიგნი უნდა  
~~უ~~  
 იცოდეს შენი ჭირიბე!.. მომეცი ხელი  
 შენი კვნესამე ერთი გემ  
~~ტყ~~  
 ვიო.  
 გულმო  
~~მ~~  
 ლბობილი პეტრე მივარდა ხელზედ საკოცნელად,

მღვდელმა აკურთხა და არ  
~~>ა</del>~~  
ამ  
~~>ტ</del>~~  
თხვევინა კი.  
~~>შ</del>~~  
მაშ და-  
<b/>  
მილოცე მაინც მამის ერთა შვილი, უთხრა პეტრემ და შვილი  
<b/>  
წინ წამოაყენა. მღვდელმა აკურთხა ის ზავში და თავზედ  
<b/>  
აკოცა გაღიმებულმა. შვილო, ეს დღე დაიხსომე, უთხრა  
<b/>  
შვილს პეტრემ ეს დღე მე და შენთვის მზიანი დღეა.  
<b/>  
მღვდელი აირია ვნახე რომ მოენამა თვალეზიგა. უეცრად  
<b/>  
მოაშორა თვალი გულამოძვადარ პეტრეს და იმის თავ-  
<b/>  
ჩაღუნულ შვილს თითქო თავის გულის მადლიანობა  
<b/>  
უნდა დაუმალოს მამასაც და შვილსაცაო. მღვდელი  
<b/>  
რომ მიტრიალდა ერთ ვიღაც დროულ კაცს თვალი შეასწრო  
<b/>  
<pb n="32"/>  
და უთხრა: ზაქარია არა გრცხვენიანო კაცო რომ ძმასთან  
<b/>  
~~>ა</del>~~  
ვერ მოთავსებულხარ - ძმასთან. ვინც შეიტყობს რას  
<b/>  
იტყვის სირცხვილია სირცხვილი. თავზედ ერთი ბეწვიც  
<b/>  
ადარა გაქვს შავი და მაგისტანა საქმე  
<add place="above">ე</add>  
ბსა კი სჩადი.  
</p>  
<p>  
რა ვქმნა, შენი ჭირიმი, უპასუხა იმან ცოტად შერცხვენილმა.  
<b/>  
განა რომ მრცხვენიან, მაგრამ ერთი აჯამი რამ არის  
<b/>  
მოუსვენარი. ღმერთია მოწამე მე უბრალო ვარ. ნუ  
<b/>  
ცრუობ, მაგ დროული კაცი, ცოდვას. დღეს არ გეუბნებოდით  
<b/>  
საყდარში რომ ქრისტე ღმერთმა მტრის სიყვარულიც ბრძანა,  
<b/>  
და შენ კი, მტერი  
<add place="above">კი</add>  
არა, ღვიძლი ძმა ამოგიძულეზია. სირცხვილია,  
<b/>  
უშვილო კაცი ხარ და დროული თუ კაცისა არა გრცხვენიან  
<b/>  
ღმერთი ხომ  
<del type="overstrike">ხე</del>  
ყველას ხედავს რა პირით შეჰხედები?  
<b/>  
აბეზარსა ვარ მოსული, ამ საყვდრის მადლმა და შენი  
<b/>  
რისხვა არა მაქვს. ძმარს მა  
<del type="overstrike">ც</del>  
<add place="above">წ</add>  
ურებს ცხვირში  
<b/>  
სხვა არა იყოს რა უფროსი ძმა ვარ. მე არ ვიცი.  
<b/>  
თქვენ  
<del type="overstrike">ი</del>  
ორივე მტყუანები ხართ ღმერთ  
<add place="above">თ</add>  
ანაც და კაცთანაც  
<b/>  
იმიტომ, რომ მძევი ხართ და ჰმხუბობთ კი. ამ  
<b/>  
ხალხთან გეუბნებით თქვენსა  
<add place="above">შენც</add>  
და თქვენს  
<add place="above">შენს</add>  
ძმასაც  
<b/>  
თუ ერთიერთმანეთის პატივი არ გექნებათ საყდარში  
<b/>  
აღარ შემოგიშვებთ. ეს რომ  
<del type="overstrike">სტეკა</del>  
სიქვა,  
<b/>  
<pb n="33"/>  
აკურთხა ყველანი და გამოემართა შინისაკენ.  
</p>  
<note place="margin-left">5. p.38</note>  
<p>  
გამობრუნებაში წინ შეეხალა გლაზუკა. ოჰ, გლაზუკას  
<b/>  
გაუმარჯოს, ჩემს გლაზუკას! შემოსვინა მღვდელმა: რასა იქ და

<b/>  
 როგორა ხარ? გახლავარ, შენი ჭირიმე, შენის ლოცვით  
 <b/>  
 და ჯურთხევით, მიუგო გლახუკამ და ქუდმოშვლევილმა კურთხევა  
 <b/>  
 ჩამოართვა.  
 </p>  
 <p>  
 აკურთხა თუ არა, გადასდო მხარზედ ხელი და ისე ხელ-  
 <b/>  
 გადაჭდობილი წამოვიდა. მე ბევრი რამ გამიკვირდა იმ დღეს და  
 <b/>  
 ისე კი არა გამკვირვებია. აბა გლახუკა ვინ იყო? ერთი უზრალო  
 <b/>  
 მოსამსახურე – და მაინც კი მღვდელმა არ ითაკილა და ხელი  
 <b/>  
 გადასდო. მაშინ მე რა ვიყავ, მაგრამ ამისთანა თავდაბლობამ ჩემი  
 <b/>  
 გული მოინადირა. მეც იმათ უკან ავედევნე.  
 </p>  
 <sp>  
 <p>სადა ხარ, რომ აღარა ჰჩანდი? ჰკითხავდა მღვდელი.</p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 ეს თოვე ნახევარია, რაც გაიხელი – უპასუხა გლახუკამ:  
 <b/>  
 თორემ აქამდინ აღას ვახლდი კახეთშია.  
 </p>  
 </sp>  
 <sp>  
 <p>  
 ერთხელ მაინც როგორ არ მინახულე, ბიჭო! ერთ დროს  
 <b/>  
 მე და შენ ხომ მეგობრები ვიყავით, პური ერთად გაგვიტეხია, ერთ  
 <b/>  
 ჭერ ქვეშ დაგვიხველებია, სხვა არა იყოს რა.  
 </p>  
 </sp>  
 <p>  
 თქვენმა მადლმა, მოცლა არა მაქვს. ამოდენა სახლი  
 <b/>  
 და სახლის ავეჯეულობა ეხლა მარტო მელა მახარია, ჩემ მეტი  
 <b/>  
 <pb n="34" />  
 აღარავინ ჰყავთ. სულ ყველანი დაითხოვეს, თორემ როგორ არ  
 <b/>  
 გაიხლებოდი. თქვენზედ უკეთესს ვისა ვნახავ ეგა სჯობია  
 <b/>  
 ჩემ ნახვასა, ჩემო გლახა შენს საქმეზედ იყავ ბეჯითი,  
 <b/>  
 გულმოდგინე, ერთგული რომ ღმერთიც მადლობელი  
 <b/>  
 იყოს და კაციც. რასაც ვიკისრებთ, ის უნდა  
 <b/>  
 ავისრულოთ კიდეც. ლუკმა მაშინ არის ტკბილი,  
 <b/>  
 როცა კაი კაცობით არის ნაშოვნე.  
 <del type="overstrike">შე</del>  
 ჩემი ნახვა, ძმავ,  
 <b/>  
 ისე საჭირო არ არის. არა კაცი  
 <del type="overstrike">ისე</del>  
 იმოდენა სიკეთეს  
 <b/>  
 არ მოგცემს, რამოდენადაც შენის ვალის ასრულება.  
 <b/>  
 ამ ლაპარაკში რომ იყვენ, ქუჩას  
 <del type="overstrike">წა</del>  
 ჩამოსცილდნენ. არ  
 <b/>  
 ვიცი, ჩემი ფეხის ხმაურობა გაიგო თუ არა შემომხედა  
 <b/>  
 და რომ დამინახა უკან მივდეც, ჰკითხა: რაო ძმობილო,  
 <b/>  
 ჩემთან საქმე ხომ არა გაქვს. არა შენი ჭირიმე  
 <b/>  
 გლახუკას მოვდეც. მე მეგონა ჩემთან გინდა რამე,  
 <b/>  
 მითხრა ესა  
 <add place="above">ისე</add>  
 და წავიდა ისევ ხელგადა  
 <del type="overstrike">პე</del>  
 <add place="above">ბჭ</add>  
 ობილი.  
 <b/>  
 მე დავშორდი. გლახუკამ რაღაც ლაპარაკი დაუწყო  
 <b/>  
 მე არაფერი  
 <del type="overstrike">არ</del>  
 აღარ მესმოდა ისე შორს ვიყავ.  
 <b/>  
 მინამ გლახუკა გაათავებდა სიტყვას მღვდელი  
 <b/>  
 შედგა და ორიოდჯერ თავის მადლიანი თვალ  
 <del type="overstrike">ები</del>  
 <add place="above">ით</add>

<lb/>  
 შემოიხედა. მაშინვე მივხვდი, რომ ჩემზედ  
 <pb n="35"/>  
 ლაპარაკობდნენ და, სწორედ გითხრათ, გული ამიტოვდა,  
 <lb/>  
 თითქო იმ ლაპარაკით ჩემი  
 <del type="overstrike">ს</del>  
 ზედის წერა სწყდებოდა.  
 <lb/>  
 იმ დალოცვილმა ხელი დამიქნია მე ვიშლიპე ქუდი  
 <lb/>  
 და როგორც სალდათი უფროსს ისე ქუდმოხდილი  
 <lb/>  
 გამოვეჭიბე. იმან თავის ხელით ქუდი თავზედ დამხურა,  
 <lb/>  
 მაშინ კი თვალი გავუსწორე. რა გითხრათ, რა კაცი  
 <lb/>  
 დავინახე ჩემ წინ. ხატებს რომ ჰხატავენ ის იყო, მადლით,  
 <lb/>  
 <del type="overstrike">საფ</del>  
 მადლით იყვნენ სავსენი მისი. ჩაფიქრებული  
 <lb/>  
 თვალეზი. დიდი მადლი უნდა უტრიალებ  
 <add place="above">დე</add>  
 ს კაცს  
 <lb/>  
 გულში, რომ ისე გამოსცეს, გამოატანოს თვალეზს როგორც  
 <lb/>  
 იმის თვალეზისთვის გამოეცა და გამოეტანა. არ ვიცი,  
 <lb/>  
 ჩაგონებული რომ ვიყავ, იმისთვის მეჩვენა ის კაცი  
 <lb/>  
 ხატად თუ რა, ეს კი ვიცი, რომ აქამდინაც გულში  
 <lb/>  
 ისე ჩამრჩა ჩასახული როგორც პირველად ვნახე.  
 <lb/>  
 წამოსადეგი კაცი იყო, გამხდარი სახე ცოტა ფერმკრთალი  
 <lb/>  
 ჰქონდა, ნაღველს ცოტაოდნად ხელი გაეკრა, როგორც  
 <lb/>  
 ემჩნევა: ხოლმე მუდამ ზრუნვის ნაჩვევსა და სხვის  
 <lb/>  
 გულ  
 <add place="above">ი</add>  
 სა შემატკივარსა.  
 </p>

<p>  
 <title>წერვა</title>  
 </p>

|                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <cell>მე ვსწერ</cell><br><cell>ჩვენ ვწერთ</cell><br><cell>მე ვწერდი</cell><br><cell>ჩვენ ვწერდით</cell>     |
| <cell>შენ სწერ</cell><br><cell>თქვენ სწერთ</cell><br><cell>შენ სწერდი</cell><br><cell>თქვენ სწერდით</cell>  |
| <cell>ის სწერს</cell><br><cell>ისინი სწერენ</cell><br><cell>ის სწერდა</cell><br><cell>ისინი სწერდნენ</cell> |

|                                                     |
|-----------------------------------------------------|
| <cell>მე ვწერე</cell><br><cell>ჩვენ ვწერეთ</cell>   |
| <cell>შენ სწერე</cell><br><cell>თქვენ სწერეთ</cell> |
| <cell>ის სწერა</cell><br><cell>ისინი სწერეს</cell>  |

</table>  
 <p>  
 მე ვსწერ წერილი ჩემ დედას.  
 <lb/>  
 ჩემი ძმა მწერდა ყოველ კვირა.  
 <lb/>  
 როდესაც მე თბილისში ვიყავი გწერე.  
 <lb/>  
 რამდენიმე წელიწადია მიწერია.  
 <lb/>  
 </p>

<p>  
 <title>წერვა, წერა</title>  
 </p>
 <pb n="37"/>  
 <table>

```

<row>
  <cell role="label">ანწყო</cell>
  <cell>მე ვსწერ</cell>
  <cell>ჩვენ ვწერთ</cell>
  <cell role="label">უსრული</cell>
  <cell>მე ვწერდი</cell>
  <cell>ჩვენ ვწერდით</cell>
</row>
<row>
  <cell/>
  <cell>შენ სწერ</cell>
  <cell>თქვენ სწერთ</cell>
  <cell/>
  <cell>შენ სწერდი</cell>
  <cell>თქვენ სწერდით</cell>
</row>
<row>
  <cell/>
  <cell>ის სწერს</cell>
  <cell>ისინი სწერენ</cell>
  <cell/>
  <cell>ის სწერდა</cell>
  <cell>ისინი სწერდნენ</cell>
</row>
</table>
</table>
<table>
  <row>
    <cell>ვსწერე</cell>
    <cell>ვსწერეთ</cell>
    <cell>მიწერია</cell>
    <cell>
      გვიწერია
      <del type="overstrike">თ</del>
    </cell>
  </row>
  <row>
    <cell>სწერე</cell>
    <cell>სწერეთ</cell>
    <cell>გიწერია</cell>
    <cell>გიწერთ</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>სწერა</cell>
    <cell>სწერეს</cell>
    <cell>უწერია</cell>
    <cell>უწერთ</cell>
  </row>
</table>
</table>
<table>
  <row>
    <cell>დავსწერავ</cell>
    <cell>დავსწერავთ</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>დასწერავ</cell>
    <cell>დასწერავთ</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>დასწერავს</cell>
    <cell>დასწერავენ</cell>
  </row>
</table>
<note place="margin-right">Tavrida Palace</note>
<p>ღვინო არსად იყო, ეშმაკები თიკსა ბერავდნენ.</p>
<pb n="38"/>
<p>
  <title>რჩება</title>
</p>
<table>
  <row>
    <cell role="label">P.</cell>
    <cell>ვრჩები</cell>
    <cell>ვრჩებით</cell>
    <cell role="label">9.</cell>
    <cell>ვრჩებოდი</cell>
    <cell>ვრჩებოდით</cell>
  </row>
  <row>
    <cell/>
    <cell>რჩები</cell>
    <cell>რჩებით</cell>
    <cell/>
    <cell>რჩებოდი</cell>
    <cell>რჩებოდით</cell>
  </row>
  <row>
    <cell/>
    <cell>რჩება</cell>
    <cell>რჩებიან</cell>
    <cell/>
    <cell>რჩებოდა</cell>
    <cell>რჩებოდნენ</cell>
  </row>
</table>
</table>
<table>
  <row>
    <cell role="label">Per.</cell>
    <cell>

```

|       |                                |
|-------|--------------------------------|
| დავრჩ | <del type="overstrike">ე</del> |
| ო     |                                |
|       |                                |
| დავრჩ | <del type="overstrike">ე</del> |
| ოთ    |                                |
|       |                                |
|       | F.                             |
|       | დავრჩეი                        |
|       | დავრჩეით                       |

|       |                                |
|-------|--------------------------------|
|       |                                |
|       |                                |
| დარჩე | <del type="overstrike">ე</del> |
| ო     |                                |
|       |                                |
| დარჩ  | <del type="overstrike">ე</del> |
| ოთ    |                                |
|       |                                |
|       |                                |
|       | დარჩეი                         |
|       | დარჩეით                        |

|  |          |
|--|----------|
|  |          |
|  | დარჩა    |
|  | დარჩნენ  |
|  |          |
|  | დარჩეა   |
|  | დარჩეიან |

|       |                                |
|-------|--------------------------------|
|       | S                              |
|       |                                |
| დავრჩ | <del type="overstrike">ი</del> |
| ე     |                                |
|       |                                |
| დავრჩ | <del type="overstrike">ი</del> |
| ეთ    |                                |
|       |                                |
|       |                                |
|       |                                |
| დარჩე | <del type="overstrike">ი</del> |
| ე     |                                |
|       |                                |
| დარჩ  | <del type="overstrike">ი</del> |
| ეთ    |                                |
|       |                                |
|       |                                |
|       |                                |
| დარჩ  | <del type="overstrike">ი</del> |
| ეს    |                                |
|       |                                |
| დარჩ  | <del type="overstrike">ი</del> |
| ნენ   |                                |
|       |                                |

ამ წლის დასაწყისში

გაიზავენ 10 მან. ჩემი წლიური

გამოწერ

~~ა~~

ის

~~ფასი~~

ცნობის ფურცლის

~~ა~~

და მოამბის

~~ა~~

.

ფასი

რადგან  
 <del type="overstrike">გა</del>  
 მოამბე აღარ გამოდის  
 <del type="overstrike">ო</del>  
 ინებ  
 <del type="overstrike">ა</del>  
 <add place="above">ე</add>  
 თ გარდასცეთ  
 <del type="overstrike">ა</del>  
 დანარჩენი სამი მან. ივერი  
 <del type="overstrike">ა</del>  
 <add place="above">ი</add>  
 ს რედაქციას  
 <del type="overstrike">  
 ში. ამ  
 <del type="overstrike">  
 თხოვნით რომ ივერიას გამომიგზავნეს.  
 <del>  
 <del type="overstrike">  
 და სთხოვეთ რომ თ. პ.  
 <del type="overstrike">  
 გამომიგზავნონ თავიანთი გაზეთი ამ ადრესით.  
 </p>  
 <pb n="40"/>  
 <table>  
 <row>  
 <cell>ია</cell>  
 <cell>თითო</cell>  
 <cell>დასახლება</cell>  
 <cell>form a colony, colonize. settle</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>აი</cell>  
 <cell>სოსო</cell>  
 <cell>ბელადი</cell>  
 <cell>guide, conductor</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>თითი</cell>  
 <cell>ოთხი</cell>  
 <cell>  
 <cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>ათი</cell>  
 <cell>ოთახი</cell>  
 <cell>ჩარჩი</cell>  
 <cell>dealer, bargainer</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>თითა</cell>  
 <cell>ხე</cell>  
 <cell>სატყუარი</cell>  
 <cell>asparagus</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>თათი</cell>  
 <cell>სახე</cell>  
 <cell>ფოჩი</cell>  
 <cell>heads (lit. fringe)</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>ის</cell>  
 <cell>თესე</cell>  
 <cell>ღერო</cell>  
 <cell>stalks</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>ასი</cell>  
 <cell>სესხი</cell>  
 <cell>შევაჭრება (ვე)</cell>  
 <cell>task the price</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>თასი</cell>  
 <cell>სათითე</cell>  
 <cell>გამოართო (გამორთმევა)</cell>  
 <cell>he took</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>საათი</cell>  
 <cell>სათესე</cell>  
 <cell>კიბო</cell>  
 <cell>crab? crayfish</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>სასა</cell>  
 <cell>  
 <cell>ხარაზი</cell>  
 <cell>shoemaker</cell>  
 </row>  
 <row>  
 <cell>თხა</cell>  
 <cell>  
 <cell>რჯა</cell>  
 <cell>to take the trouble, occupy oneself with</cell>  
 </row>  
 <row>

```

    <cell>სი</cell>
    <cell/>
    <cell/>
    <cell/>
  </row>
  <row>
    <cell>ხა</cell>
    <cell/>
    <cell>ნუ ირჯებოთ</cell>
    <cell>don't take the trouble</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>თბ</cell>
    <cell/>
    <cell>
      რა
      <del type="overstrike">გჳ</del>
      გრჯობ
    </cell>
    <cell>what does it matter to thee?</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>თბი</cell>
    <cell/>
    <cell>ქაჩაჩი</cell>
    <cell>horse shoe</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>თბი</cell>
    <cell/>
    <cell>მიყოლა</cell>
    <cell>to follow, go after, imitate, put</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>სომ</cell>
    <cell/>
    <cell>მოზიდვა</cell>
    <cell>attract, charm, bend bow</cell>
  </row>
  <row>
    <pb n="41"/>
  </row>
  <row>
    <cell>დასჯ</cell>
    <cell>punish, condemn</cell>
    <cell/>
    <cell/>
  </row>
</table>
</div>
<div>
  <head>
    <persName key="person001">Tamara</persName>
  </head>
  <p>p.40 (Legend) ganashvili U. Tamara</p>
  <p>
    One night she was sewing garments for the poor.
    <lb/>
    Towards morning she fell asleep and dreamed
    <lb/>
    that she was in a garden fair as Paradise,
    <lb/>
    in the midst of which were seats and a
    <lb/>
    throne. She went towards the throne to sit down.
    <lb/>
    But on the way she was stopped by one in
    <lb/>
    shining raiment who said: Thou art not
    <lb/>
    worthy of the throne, it is prepared for thy
    <lb/>
    maid of honour who has sewn garments
    <add place="above">chasubles</add>
    for
    <lb/>
    twelve priests.
    <persName key="person001">Tamara</persName>
    awoke and having called
    <lb/>
    her maid of honour satisfied herself of the truth
    <lb/>
    of the vision.
    <persName key="person001">Tamara</persName>
    at once ordered wool from
    <lb/>
    <placeName key="place001">Alexandria</placeName>
    and embroidered 12 priestly robes. .
  </p>
  <p>Her favourite name for herself: Father of orphans and judge of the widows.</p>
  <pb n="42"/>
  <p>
    She gave alms not from the state funds, but from
    <lb/>
    the money gained from the sale of her work.
    <lb/>
    She also laid aside 1/40 of all the income of the
    <lb/>
    Kingdom for charity.
  </p>
  <p>(Legend)</p>
  <p>
    <persName key="person001">Tamara</persName>
    , on a solemn day, was dressing to go
  </p>

```

<lb/>  
 to the monastery of  
 <placeName key="place002">Gelathi</placeName>  
 . While she was  
 <lb/>  
 fastening on a breastplate set with precious  
 <lb/>  
 rubies and gmes she was told that a beggar  
 <lb/>  
 was seeking alms at her gate. She gave  
 <lb/>  
 orders that he was to wait. When she came  
 <lb/>  
 out she asked for the beggar – but he could  
 <lb/>  
 not be found.  
 <persName key="person001">Tamara</persName>  
 reproached herself  
 <lb/>  
 <del type="overstrike">and</del>  
 saying that she had refused  
 <add place="above">denied</add>  
 her Lord in  
 <lb/>  
 this beggar and taking off the cause of her  
 <lb/>  
 stumbling – the heartplate of precious stones  
 <lb/>  
 she placed it on the crown of the Virgin as  
 <lb/>  
 more worthy of them. On this breastplate  
 <lb/>  
 there were three immense rubies, each had  
 <lb/>  
 <pb n="43"/>  
 its name: obola ( ) kedela ( )  
 <lb/>  
 and modega ( ). The breast cross of  
 <lb/>  
 <persName key="person001">Tamara</persName>  
 is now at  
 <placeName key="place003">Khoni</placeName>  
 .  
 </p>  
 <list type="hierarchical">  
 <item>  
 <placeName key="place002">Dimitri</placeName>  
 1155  
 <list>  
 <item>  
 <placeName key="place003">David</placeName>  
 <list>  
 <item>  
 <placeName key="place006">Dmitri</placeName>  
 </item>  
 </list>  
 </item>  
 <item>  
 <placeName key="place004">Giorgi</placeName>  
 <list>  
 <item>  
 <placeName key="place001">Tamara</placeName>  
 </item>  
 </list>  
 </item>  
 <item>  
 <placeName key="place005">Rusudan</placeName>  
 </item>  
 <item>  
 <placeName key="place007">Tamara</placeName>  
 </item>  
 </list>  
 </item>  
 </list>  
 <p>  
 <persName key="place002">Dmitri</persName>  
 resigned the throne to  
 <persName key="place003">David</persName>  
 and became a  
 <lb/>  
 monk. Within a year he died,  
 <persName key="person007">Tamara</persName>  
 ,  
 <add place="above">a nun </add>  
 , foundress  
 <lb/>  
 of  
 <placeName key="place004">Tigvi</placeName>  
 monastery in  
 <placeName key="place005">Karthli</placeName>  
 also died and  
 <persName key="place003">David</persName>  
 <lb/>  
 having reigned only 6 months died, bequeathing  
 <lb/>  
 the throne to his infant with  
 <persName key="place004">Giorgi</persName>  
 as regent.  
 </p>  
 <p>  
 <persName key="person001">Tamara</persName>  
 came to the throne aged 23 in 1179.  
 </p>  
 <p>

<title>  
 <persName key="person001">Tamara</persName>  
 and the  
 <placeName key="place006">Caspian</placeName>  
 (legend)  
 </title>  
 </p>  
 <p>  
 The dream of her mother was fulfilled; the  
 <lb/>  
 father of  
 <persName key="person001">Tamara</persName>  
 fell asleep and she sat on the throne  
 <lb/>  
 throne of her fathers. With gentle  
 <add place="above">benign</add>  
 ray she illumned  
 <placeName key="place007">Georgia</placeName>  
 ,  
 <lb/>  
 with threatening cloud  
 <add place="above">(host)</add>  
 she bent herself to the East.  
 </p>  
 <pb n="44"/>  
 <p>  
 The meaning crescent peacefully bowed before the  
 <lb/>  
 cross. Persians fell, Seljuks trembled, the disobedient  
 <lb/>  
 mountaineers laid down their weapons, from the  
 <lb/>  
 gates of  
 <placeName key="place008">Derbend</placeName>  
 to  
 <placeName key="place009">Trebizond</placeName>  
 , from the summits of  
 <lb/>  
 the  
 <placeName key="place010">Caucasus</placeName>  
 to  
 <placeName key="place011">Damascus</placeName>  
 - all fell below the  
 <lb/>  
 all powerful. The East opened its treasures,  
 <lb/>  
 the West sang her glory, the North and the South  
 <lb/>  
 marvelled at her might. The towns sent her wealth,  
 <lb/>  
 the villages - God's gift, the Tomb of the Lord - its  
 <lb/>  
 blessing.  
 </p>  
 <p>  
 Only the  
 <placeName key="place006">Caspian</placeName>  
 was not  
 <add place="above">pacified</add>  
 subdued, nor soothed.  
 <lb/>  
 Storming he swept  
 <add place="above">flung</add>  
 up his green waves, meaningly he  
 <lb/>  
 he clothed himself in grey  
 <del type="overstrike">gloom</del>  
 mist, powerfully he  
 <lb/>  
 roared from his deep couch.  
 </p>  
 <p>  
 What, cried he, bold-faced, what is the  
 <lb/>  
 great  
 <persName key="person001">Tamara</persName>  
 , Queen of Kings to me! What though  
 <lb/>  
 her might be awful, it is not more awful than  
 <lb/>  
 my waves, what though her armies be terrible, they  
 <lb/>  
 are not more terrible than my tempests. They  
 <lb/>  
 <pb n="45"/>  
 threaten foes with speedy ruin, my powers serve me  
 <lb/>  
 with trusty shield. I am not to be made be wonder  
 <lb/>  
 at might nor I am to be struck by wealth. Precious  
 <lb/>  
 is the wealth of the Queen, but it is not to be compared  
 <lb/>  
 with mine. Many pure gems lie in  
 <placeName key="place006">Caspian</placeName>  
 s depths,  
 <lb/>  
 many kinds of wealth are on his waters. And how  
 <lb/>  
 many vassals, send down waters to him, fling goods  
 <lb/>  
 from North and South. Oh no! wherefore match  
 <add place="above">(vie) with</add>  
 me

```

<lb/>
the Empress of Georgia, why compare her with
<lb/>
old
<placeName key="place006">Caspian</placeName>
! No tributary am I to
<persName key="person001">Tamara</persName>
,
<lb/>
nor will I ever became one, I will remain
<add place="above">still be</add>
as in
<lb/>
the past, a free element.
</p>
<p>
And these words came to the ears of the Empress.
<lb/>
Gently she turned her head to the sea-rebel, to the
<lb/>
sea-fool, and a dark fold lay between her brows.
<lb/>
And her armies
<del type="overstrike">dashed</del>
<add place="above">gullopped</add>
off to punish the stubborn one,
<lb/>
the Spasalars dashed away to make the foolish one
<lb/>
listen to reason. With a groan the shores of
<placeName key="place006">Caspian</placeName>
<lb/>
began to groan, woods and
<add place="above">cliffs</add>
began to sob All
<lb/>
<pb n="46"/>
that was on
<del type="overstrike">their</del>
its path – even with Gurgan –
<lb/>
all lay down before the still or fled to the
<lb/>
<placeName key="place006">Caspian</placeName>
. The mother of the damp earth was
<lb/>
moved
<add place="above">agitated (of liquids) </add>
beneath
<del type="overstrike">it</del>
<add place="above">in</add>
(
<placeName key="place006">Caspian</placeName>
); she cast
<add place="above">poured</add>
forth
<add place="above">naptha</add>
into
<lb/>
the sea, in miles streams, revenging herself for the
<lb/>
wrath of the Queen. Thunder roared, lightning
<lb/>
flashed, and
<placeName key="place006">Caspian</placeName>
was enveloped in flames
<lb/>
from shore to shore.
</p>
<p>
Long he tossed in his fiery couch,
<lb/>
long he begged mercy form the Queen. He promised
<lb/>
her his wealth and peace of a vassal's troth.
<lb/>
The Queen was gracious and took away the
<lb/>
punishment... And from that time the
<placeName key="place006">Caspian</placeName>
has given light to humanity – i.e.
<lb/>
naptha.
</p>
<p>
(This legend is known north on
<placeName key="place012">Black Sea</placeName>
and
<lb/>
<del type="overstrike">Caspi</del>
in
<placeName key="place013">Cakheti</placeName>
)
</p>
<pb n="47"/>
<p>(ღალატი)</p>
<table>
<row>
<cell>გრეხილი</cell>
<cell>twisted</cell>
</row>
<row>
<cell>ჩამწკვირვებული</cell>
<cell>set in rows</cell>

```

```

</row>
<row>
  <cell>კამარი</cell>
  <cell>arch</cell>
</row>
<row>
  <cell>ხვეული</cell>
  <cell>tangled</cell>
</row>
<row>
  <cell>ვარაყი</cell>
  <cell>gold leaf</cell>
</row>
<row>
  <cell>მინაწქარი</cell>
  <cell>enamel</cell>
</row>
<row>
  <cell>აუზი</cell>
  <cell>basin</cell>
</row>
<row>
  <cell>შავგერმან</cell>
  <cell>brown</cell>
</row>
<row>
  <cell>აჭრელეზა</cell>
  <cell>variegated</cell>
</row>
<row>
  <cell>ყორზი</cell>
  <cell>soldier</cell>
</row>
<row>
  <cell>გატევირული</cell>
  <cell>fat</cell>
</row>
<row>
  <cell>(?) მაცეცარა</cell>
  <cell></cell>
</row>
<row>
  <cell>ბრგე</cell>
  <cell>of fine figure</cell>
</row>
<row>
  <cell>მიპარსული</cell>
  <cell>shaven</cell>
</row>
<row>
  <cell>(?) ზიდი</cell>
  <cell></cell>
</row>
<row>
  <cell>ნაბრჯვილი, dict. ნაბრძვილი</cell>
  <cell>
    place of scar
    <del type="overstrike">scare</del>
  </cell>
</row>
<row>
  <cell>დუნე</cell>
  <cell>gentle</cell>
</row>
<row>
  <cell>თავდახრილი</cell>
  <cell>bent head</cell>
</row>
<row>
  <cell>სულგანაბული</cell>
  <cell>frightened</cell>
</row>
</table>
</div>
<div>
  <pb n="120"/>
  <p>Торг. Промышл. 16/29 March 1906</p>
  <p>
    According to Staroselsky, late governor of
    <placeName key="place014">Kutaisi</placeName>
    ,
    <add place="above"> in a report to the political club on the Caucasus </add>
    , the
    <lb/>
    revolutionary movement in W.
    <placeName key="place007">Georgia</placeName>
    is due solely to the
    <lb/>
    lack of land. At the
    <add place="above"> Before</add>
    emancipation the allotment was altogether
    <lb/>
    1 ½ desiatins; in order to keep a family it is was necessary to
    <lb/>
    rent as much again and to earn in other ways 60 to 70 rubls per.
    <lb/>
    ann. Besides these peasants there is another class, ‘temporarily
    <lb/>
    ’ owning from 2 – 2 ½ desiatins. In
    <date when="1862">1862</date>
    loans of
    <lb/>
  </p>

```

from 15 to 30 rubls were granted to those peasants wishing to  
 buy allotments and taxes were fixed: ¼ of the harvest, 1/3 of  
 the garden produce and ¼ of the hay harvest. Before it was  
 only 1/8 of the harvest, now another 1/8 was added as  
 purchase.  
 Peasants with 3 des. of their own or state lands pay 20 – 21 r.  
 but ‘temporarily ’ about 70 r. besides this they are subject  
 to certain limitations – for instance, they cannot remove the  
 harvest from the field without the permission of the squire  
 or his ; his share of the harvest has sometimes  
 to be carried several works. Prices of rent are high and  
 increasing and besides the conditions of renting are burdensome  
 in Russia the straw belongs to the rentor but in  
 Georgia it does not  
 they only rent land in order to find a place for extra sorting  
 lands in the family or extra cattle,

Surebi is a narrow valley between mountains. All the  
 houses forsaken the people having fled with families  
 into the woods and snowy rocks where they erected tents.  
 Shops closed and empty. About ten men. What people  
 left assembled to discuss how they were to find weapons  
 to give up as soldiers had threatened to harm the  
 village if they did not give up a certain number.  
 The only means left to run about country and buy guns.

გბ. გ. 3022 Help ‘women’  
 A. Tsereteli

9/21 Mar. 1906

For nearly two months from every corner of  
 Georgia  
 especially from the West and from  
 Karthli  
 comes  
 heartbreaking  
 terrible  
 tidings of burning, outrage, terrorizing  
 and humiliation there is no end. Eye witnesses write  
 that the people are wondering in the mountains  
 and roads, in heaps of snow and slush in hurricanes  
 and wind, hundreds and thousands falling victims of  
 cold and hunger; the days  
 time  
 of  
 Agha Mahmad Khan’s  
 invasion are far surpassed – and we sit  
 with our hands folded on our breasts and only  
 weep. It is time that we came ourselves  
 and act something.

We appeal to you, sisters, brothers, children  
 let us help the refugees as we are able; with old  
 and new warm clothing, money and medicine, etc.  
 send it by women.

In  
 Kutaisi

women especially gymnasium girls are  
insulted on the streets by Cassacks and soldiers and  
are afraid to walk around.

გბ. გ. 3025

In  
<placeName key="place015">Imeretia</placeName>  
it is time to begin working in the vineyard  
and fields but the people are afraid. Villages near  
<placeName key="place016">Sachkere</placeName>  
in especially pitiable condition. In the middle of  
<unclear> territory </unclear>  
Cossack leader asked for army rifles. The people did not  
know what to do as they had none. Then it was said  
and proved in time that they found 20 rifles in a rock at  
the village of  
<placeName key="place017">Khreili</placeName>

.

In  
<placeName key="place018">Tsirkvali</placeName>  
they burnt the house of an aged  
<placeName key="place058">Guria</placeName>  
n who was  
guilty in nothing. He went to  
<placeName key="place014">Kutaisi</placeName>  
and complained to the  
gov. gen. That the accused his son  
<persName key="person010">Shakro</persName>  
of something  
but he had not hired at home for 20 years. After his house  
was burned news came from  
<placeName key="place014">Kutaisi</placeName>  
that nothing was to  
be done to him. In  
<placeName key="place019">Chiaturi</placeName>  
they seized  
<persName key="person011">Adam Gumburidze</persName>  
and killed him on the way  
<unclear>...</unclear>  
, saying that he  
tried to escape. Several villages gave up men owing  
to the distress they were in.  
<unclear> In the </unclear>  
village of  
<placeName key="place020">Koretlebi</placeName>  
Cossacks burned the house of  
<persName key="person012">Abramishvili</persName>  
because  
his son flew away after he had been given up.

In  
<placeName key="place016">Sachkheri</placeName>  
they pillaged a Jewish family  
and killed two. On suspicion arrested Data and  
<persName key="person013">Vano Kirvalidze</persName>  
and took them to  
<placeName key="place016">Sachkeri</placeName>  
. <add place="above">12 Cossacks</add>  
Burned the houses. On the  
way back several entered house and found a girl...  
She is still ill in bed.

4 March went to village of  
<placeName key="place021">Argveti</placeName>  
and reached  
's house looking for  
<persName key="person015">Lado</persName>  
. They burned  
<persName key="person015">Lado</persName>  
's  
and his brother  
<persName key="person016">Rostom</persName>

's houses. People afraid passed  
 <lb/>  
 looking. Some hide belongings in ground, some in woods. On the  
 <lb/>  
 <pb n="115"/>  
 Approach of the Cossacks women, child old and young  
 <lb/>  
 flee to the woods.  
 </p>  
 <p>  
 5 March burned  
 <persName key="person017">Gachechiladze</persName>  
 's home with  
 <lb/>  
 hotel 'Paris', and bank. Some time before it is suit that  
 <lb/>  
 some cartridge had been formed in the house.  
 </p>  
 <p>  
 6 March fire broke out in village of  
 <placeName key="place022">Stvisi</placeName>  
 .  
 </p>  
 <p>3003</p>  
 <p>  
 <title>Lechkhum</title>  
 </p>  
 <p>  
 <placeName key="place023">Tzageri</placeName>  
 – Cossacks arrived people from all sites  
 <lb/>  
 came presenting bread and salt satisfying demands. Nevertheless,  
 <lb/>  
 they burned several houses, in one it is said that the owner was  
 <lb/>  
 burnt to death. Then part of the Cossacks campaign in  
 <placeName key="place023">Tzageri</placeName>  
 <lb/>  
 the others went back. In  
 <placeName key="place024">Akhaldechala</placeName>  
 they burnt  
 <lb/>  
 Pr.  
 <persName key="person018">Grigol Gelovani</persName>  
 's house and left the aged Gelovani without  
 <lb/>  
 shelter. In  
 <placeName key="place024">Akhaldechala</placeName>  
 they also burned the house of  
 <lb/>  
 Dr.  
 <persName key="person019">Dimitri Akholoebiani</persName>  
 and of  
 <persName key="person020">Aleksi Gelovani</persName>  
 . Then they  
 <lb/>  
 went to  
 <placeName key="place025">Dchqvishi</placeName>  
 , according to them the chief nest  
 <lb/>  
 of the disorders in  
 <placeName key="place026">Letchkum</placeName>  
 , where they burnt  
 <lb/>  
 10 houses among them that of the peasant Gasparia Tzkev  
 <persName key="person021">Tzkhvediani</persName>  
 <lb/>  
 because his dog hit a  
 <lb/>  
 <pb n="114"/>  
 Cossack and  
 <persName key="person022">Solomon Bendchadze</persName>  
 's by a mistake  
 <lb/>  
 which they only discovered when it was ashes  
 <add place="above">was burned</add>  
 . In this  
 <lb/>  
 village they arrested several people  
 <add place="above">peasants</add>  
 whom they accused  
 <lb/>  
 of being agitators. Then they returned to  
 <placeName key="place027">Radcha</placeName>  
 <lb/>  
 in v. of  
 <placeName key="place059">Tola</placeName>  
 they ruin destroyed one house with  
 <lb/>  
 artillery in  
 <placeName key="place028">Khvandchkara</placeName>  
 they burned 47 houses.  
 <lb/>  
 In one house there was  
 <lb/>  
 a mad man bound and as he could not get away he was burned. The fire caught  
 <lb/>  
 the house of the Marshal of the Nobility Pr.  
 <persName key="person023">Kipiani</persName>  
 <lb/>  
 but was extinguished. Then Cossacks returned to  
 <placeName key="place029">Oni</placeName>  
 .  
 </p>

<p>  
 In  
 <placeName key="place027">Radcha</placeName>  
 not known exactly what happened but on  
 <lb/>  
 March 6 two sotnias of Cossacks visited  
 <placeName key="place030">Nicortsminda</placeName>  
 <lb/>  
 and burned several houses. Frightened women and children  
 <lb/>  
 fled into the snowy woods and the surrounding villages  
 <lb/>  
 were emptied. The same evening they searched the houses  
 <lb/>  
 of  
 <persName key="person024">Vaso</persName>  
 and  
 <persName key="person025">Ermile Bobokhidze</persName>  
 s and set fire to both.  
 <lb/>  
 In the village of  
 <placeName key="place031">Khotevi</placeName>  
 they burnt the homes of  
 <lb/>  
 <persName key="person026">Osia Gordeziani</persName>  
 and  
 <persName key="person027">Minkha Chichinadze</persName>  
 . This was  
 <lb/>  
 nos enough. The leader announced that unless  
 <lb/>  
 agitators (preaches) and guns were not forthcoming  
 <lb/>  
 <pb n="113"/>  
 they would ruin the whole place  
 <add place="above">destroy them alltogether</add>  
 </p>  
 <p>  
 <placeName key="place032">Zugdidi</placeName>  
 . In the present month a "pacifying  
 <lb/>  
 division" of Cossacks with an officer visited  
 <lb/>  
 <placeName key="place033">Dchcaduashi</placeName>  
 . Pacifying began with the  
 <add place="above">  
 <unclear>...</unclear>  
 </add>  
 burning of  
 <lb/>  
 the priest  
 <persName key="person028">Alshibaia</persName>  
 's house, but his son  
 <persName key="person029">Vaso</persName>  
 for  
 <lb/>  
 whom they were looking as he had flew accused of  
 <lb/>  
 wounding the Mazris umprosi  
 <persName key="person030">Gaghamov</persName>  
 , came to the  
 <lb/>  
 officer and said 'The house you are going to burn  
 <lb/>  
 belongs to my aged parents and not  
 <unclear> aplaned </unclear>  
 <unclear>  
 of it  
 <lb/>  
 is mind  
 </unclear>  
 . If you I am accused of anything I  
 <lb/>  
 am ready to answer for it.' After much discussion  
 <lb/>  
 the officer agreed to spare the house, and took  
 <lb/>  
 <persName key="person028">Alshibaia</persName>  
 prisoner. Before he was out of  
 <lb/>  
 his mother's sight a Cossack shot him from  
 <lb/>  
 behind. And he fell dead. Then the Cossacks went  
 <lb/>  
 to search for  
 <persName key="person031">Mushni Dadiani</persName>  
 but as he  
 <lb/>  
 was not at home they burnt his house.  
 </p>  
 <pb n="112"/>  
 <p>  
 <placeName key="place005">Karthli</placeName>  
 . v.  
 <placeName key="place034">Tezeri</placeName>  
 . After the Cossacks had burned the  
 <lb/>  
 bazar of  
 <placeName key="place035">Khashuri</placeName>  
 they burned several houses  
 <lb/>  
 and barns at  
 <placeName key="place036">Beghleti</placeName>  
 and shot five men -

<lb/>  
 three of one family  
 <persName key="person032">Dchedlidze</persName>  
 . In  
 <placeName key="place034">Tezeri</placeName>  
 there  
 <lb/>  
 was great alarm. . Sentinels were placed day and  
 <lb/>  
 night; any valuables were hidden or made  
 <lb/>  
 ready to carry off at the first alarm. They were ready  
 <lb/>  
 to flee with their wives and children from dishonour.  
 </p>  
 <p>  
 <placeName key="place037">Gori</placeName>  
 's Mazris umprosi with strajniks and Cossacks  
 <lb/>  
 going to  
 <placeName key="place038">Tirdzmisi</placeName>  
 to make the peasants  
 <lb/>  
 pay last year's harvest to landlords - £400  
 <lb/>  
 peasants have nothing.  
 </p>  
 <p>  
 3004. Cossacks been twice in  
 <placeName key="place016">Sachkheri</placeName>  
 . What happened  
 <lb/>  
 there and  
 <add place="above">  
 and in the rest of  
 <placeName key="place039">Shorapan</placeName>  
 district  
 </add>  
 the correspondent cannot relate. Whole volumes  
 <lb/>  
 would be needed. After the laying waste of  
 <placeName key="place035">Khashuri</placeName>  
 <lb/>  
 Bela  
 <placeName key="place037">Gori</placeName>  
 and  
 <placeName key="place040">Zestaphoni</placeName>  
 rumours reached  
 <placeName key="place016">Sachkheri</placeName>  
 <lb/>  
 that the Cossacks would spare nothing and nobody -  
 <lb/>  
 all were to the victims of fire and every man and  
 <pb n="111"/>  
 woman between age of 7 and 40 was the killed. 12 Jan.  
 <lb/>  
 arrived and in the night began burning: burnt more than  
 <lb/>  
 30 houses and shops. Many fled and hid themselves in the  
 <lb/>  
 rocks. The people fled from  
 <placeName key="place041">Calegati</placeName>  
 ,  
 <placeName key="place042">Koreli</placeName>  
 ,  
 <placeName key="place043">Sairkhe</placeName>  
 ,  
 <lb/>  
 <placeName key="place044">Merjevi</placeName>  
 ,  
 <placeName key="place045">Ivantsminda</placeName>  
 ,  
 <placeName key="place046">Savane</placeName>  
 ,  
 <placeName key="place047">Chikhi</placeName>  
 and  
 <placeName key="place048">Dunti</placeName>  
 .  
 <lb/>  
 Sad sight to see them dragging their children and  
 <lb/>  
 what valuables they had through snow and  
 <lb/>  
 mud. They made these villages responsible  
 <lb/>  
 for 201,000 rubles stolen from  
 <placeName key="place040">Zestaphoni</placeName>  
 <lb/>  
 treasury and also for 47,000 rubles stolen from  
 <lb/>  
 <placeName key="place019">Chiaturi</placeName>  
 's posttelegraph. With great pains the  
 <lb/>  
 people collected the money selling 2 rubles worth of  
 <lb/>  
 <add place="above">Indian corn</add>  
 grain for 1 ruble and in a week or two they collected  
 <lb/>  
 the money. They though the army would not  
 <lb/>  
 come again. In 20 Jan. Some people  
 <lb/>  
 attacked the house of a few. They wounded  
 <lb/>

<persName key="person033">Iskhak Isvemishvili</persName>  
 killed his son  
 <add place="above">  
   and  
   <persName key="person034">Aron Shatashvili</persName>  
 </add>  
 and wounded  
 <lb/>  
 the latter's wife and carried off 3600 rubles.  
 <lb/>  
 25 Jan. Cossacks came again – one sotnia  
 <lb/>  
 stayed in  
 <placeName key="place019">Chiaturi</placeName>  
 the another in  
 <placeName key="place016">Sachkheri</placeName>  
 .  
 </p>  
 <pb n="110"/>  
 <p>  
   Beginning of Feb. burned in v.  
   <placeName key="place049">Pasiet'i</placeName>  
   the houses of  
   <lb/>  
   <persName key="person035">Metonidze</persName>  
   and  
   <persName key="person036">Sasimonidze</persName>  
   – five altogether.  
   <lb/>  
   In  
   <placeName key="place050">Caluta</placeName>  
   took away everything of value from  
   <lb/>  
   <persName key="person037">Godabrelidze</persName>  
   s houses. Priest  
   <persName key="person038">Lavrenti Tsereteli</persName>  
   <lb/>  
   lost everything. Some of the people found shelter  
   <lb/>  
   with relatives some hid in woods. The people  
   <lb/>  
   comply with all the demands: they have given  
   <lb/>  
   up weapons.  
 </p>  
 <p>3016</p>  
 <p>  
   Cossacks searching in  
   <placeName key="place039">Shorapan</placeName>  
   district  
   <lb/>  
   for members of the Rev. Fight, organ for murderers  
   <lb/>  
   of  
   <persName key="person039">G. Lezhava</persName>  
   came to  
   <placeName key="place051">Cvaliti</placeName>  
   . Beat severely  
   <lb/>  
   <persName key="person040">Rostom Guntzadze</persName>  
   and  
   <persName key="person041">Bochorishvili</persName>  
   but could learn  
   <lb/>  
   only that they had dined at  
   <persName key="person042">Mercvilishvili</persName>  
   and then gone  
   <lb/>  
   toward  
   <placeName key="place052">Puli</placeName>  
   . Burned down  
   <persName key="person042">Mercvilishvili</persName>  
   s five roomed  
   <lb/>  
   house and mercilessly beat the owner. On the road to  
   <lb/>  
   <placeName key="place052">Puli</placeName>  
   Cossacks met two horsemen whom they beat  
   <lb/>  
   until they said that the horses belonged to the men  
   <lb/>  
   they were seeking who were in  
   <placeName key="place053">Ilemi</placeName>  
   and had sent them  
   <lb/>  
   <pb n="109"/>  
   back with horses.  
 </p>  
 <p>  
   At 9 o'clock in the evening an inhabitant of  
   <lb/>  
   <placeName key="place053">Ilemi</placeName>  
   was preparing supper when a gun was  
   <lb/>  
   fired, then wistler and then a hail of lead on his  
   <lb/>  
   roof. His family all lay down on the floor, and the  
   <lb/>  
   firing lasted 20 minutes. Then a police official  
   <add place="above">  
     <placeName key="place007">Georgia</placeName>  
   </add>  
   <lb/>  
   appeared and told them that no one would touch them

<lb/>  
 not to be afraid. They were looking for rev. members  
 <lb/>  
 and searched the houses but they were not there.  
 <lb/>  
 Next day  
 <unclear> Iskaul</unclear>  
 made enquiries of people and  
 <lb/>  
 beat many. Same day Cossacks killed  
 <lb/>  
 merchant  
 <persName key="person041">Bochorishvili</persName>  
 who was walking with  
 <lb/>  
 some others because he would did not stop when  
 <lb/>  
 Cossacks called to him.  
 </p>  
 <pb n="108"/>  
 <p>2972</p>  
 <p>  
 bbogo writes from  
 <placeName key="place037">Gori</placeName>  
 : In the afternoon of 30 Dec.,  
 <lb/>  
 Cossacks fell on the villages,  
 <placeName key="place054">Gracali</placeName>  
 ,  
 <placeName key="place055">Zaraghaus</placeName>  
 ,  
 <lb/>  
 <placeName key="place056">Khandaci</placeName>  
 and  
 <placeName key="place057">Doesi</placeName>  
 . In  
 <placeName key="place055">Zaraghaus</placeName>  
 i. They burned  
 <lb/>  
 2 houses and 2 barns, beat all who came in their way  
 <lb/>  
 and stole what they could. One woman died of fright.  
 <lb/>  
 In  
 <placeName key="place056">Khandaci</placeName>  
 they stole, outraged the women  
 <lb/>  
 and beat all. In  
 <placeName key="place057">Doesi</placeName>  
 they destroyed the proprietor  
 <lb/>  
 Igirgishvili's doors and windows and beat his მდგომარი,  
 <lb/>  
 stole his money and anything they could carry  
 <lb/>  
 away. The same in  
 <placeName key="place054">Gracali</placeName>  
 . People say it is  
 <lb/>  
 worse than Agha Mahmad Khan's time.  
 </p>  
 </div>  
 <div>  
 <pb n="107"/>  
 <head>  
 The  
 <placeName key="place058">Guria</placeName>  
 n peasants' struggle for freedom.  
 </head>  
 <p>  
 The agrarian movement in  
 <placeName key="place058">Guria</placeName>  
 began on purely  
 <lb/>  
 economic grounds. The peasants need more land;  
 <lb/>  
 it is rare to meet a peasant who has 5 acres;  
 <lb/>  
 most only possess 2½ acres or less. All the  
 <lb/>  
 rest of the land, including extensive forests, is  
 <lb/>  
 in the hands of the princes and nobles who let it  
 <lb/>  
 to the peasants at an impossibly high rental.  
 <lb/>  
 The peasants have also to pay high taxes, both  
 <lb/>  
 direct and indirect, and owing to this  
 </p>  
 </div>  
 <div>  
 <pb n="105"/>  
 <head>Ollendorff's Russian Grammar.</head>  
 <p>  
 <title>Exercise I.</title>  
 </p>  
 <p>  
 Имеете-ли Вы садъ? Да, милостивый  
 <lb/>  
 государь, я имею садъ. Имеете-ли Вы  
 <lb/>  
 мой садъ? Да, имью вашъ садъ. Имеете ли  
 <lb/>

Вы домъ? Да, я имью домъ. Имьете-ли Вы  
 <lb/>  
 вашъ домъ? Да, я имью свой домъ. Имьете-  
 <lb/>  
 ли Вы льсь? Да, я имью льсь. Имьете ли  
 <lb/>  
 Вы мой льсь? Да, я имью ваш льсь. Какой  
 <lb/>  
 льсь имьете-ли Вы? Я имею свой льсь.  
 <lb/>  
 Имьете-ли Вы хлѣбъ? Да, мимо милости-  
 <lb/>  
 вый государь, я имью хлѣбъ. Имьете ли  
 <lb/>  
 Вы мой хлѣбъ? Я имью вашъ хлѣбъ. Имьете-  
 <lb/>  
 ли Вы сахаръ? Я имью сахаръ. Имьете  
 <lb/>  
 ли Вы вашъ сахаръ? Я имью свой сахаръ.  
 <lb/>  
 Который столъ имьете ли Вы? Я имью  
 <lb/>  
 свой столъ. Имьете ли Вы мой столъ?  
 <lb/>  
 Я имью вашъ столъ.  
 </p>  
 <pb n="104"/>  
 <p>  
 <title>2.</title>  
 </p>  
 <p>  
 Имьете ли Вы клей? Да, я имью клей.  
 <lb/>  
 Имьете ли Вы мой клей? Я имью ваш  
 <lb/>  
 клей. Имьете ли Вы чай? Я имью свой чай.  
 <lb/>  
 Имьете ли Вы мой уголь? Да, я имью вашъ  
 <lb/>  
 уголь. Имьете ли Вы полотно? Да, я имью  
 <lb/>  
 полотно. Имьете ли Вы солнце? Я имью  
 <lb/>  
 солнце. Имьете ли Вы время? Я имью время. Имьете ли Вы мой подсвѣчникъ?  
 <add place="above"> моя свѣча мою свѣчу?</add>  
 <lb/>  
 Да, я имью вашу свечу. Имьете ли вы  
 <lb/>  
 дыну.  
 <add place="above">ю</add>  
 Да, я имью дыню. Имьете ли Вы мою дыню?  
 <lb/>  
 Я имью вашу дыню. Имьете ли Вы печу?  
 <add place="above">ъ</add>  
 Да, я имью  
 <lb/>  
 печу?  
 <add place="above">ъ</add>  
 Имьете ли Вы вашу печу?  
 <add place="above">ъ</add>  
 Я имью свою печу?  
 <add place="above">ъ</add>  
 <lb/>  
 Имьете ли Вы мою печу?  
 <add place="above">ъ</add>  
 Да, я имью Вашу  
 <lb/>  
 печу.  
 <add place="above">ъ</add>  
 </p>  
 <p>  
 <title>3.</title>  
 </p>  
 <p>  
 Имьете ли Вы деревянный столъ? Нѣтъ, я его не  
 <lb/>  
 имью. Какой столъ имьете ли Вы? Я имью  
 <lb/>  
 каменный столъ. Имьете ли Вы мой золотой  
 <lb/>  
 подсвѣчникъ? Я его не имью. Который Какой  
 <lb/>  
 <pb n="103"/>  
 чулокъ имьете ли Вы? Я имью нитяный  
 <lb/>  
 чулокъ. Имьете ли Вы мой нитяный чулокъ?  
 <lb/>  
 Я имью Ваш нитяный чулокъ. Имьете ли Вы  
 <lb/>  
 мой башмакъ? Я его не имью. Имьете ли Вы  
 <lb/>  
 вашъ хорошій деревянный подсвѣчникъ? Я его  
 <lb/>  
 не имью. Какой  
 <add place="above">е</add>  
 дерево имьете ли Вы? Я имью  
 <lb/>  
 вашъ хорошій  
 <add place="above">е</add>  
 дерево. Имьете ли Вы мой  
 <add place="above">е</add>  
 хороші  
 <add place="above">е</add>  
 е

```

<lb/>
золото? Я его не имью. Какое золото имьете ли
<lb/>
Вы? Я имью хорошее дерево. Какой камень имьете
<lb/>
ли Вы? Я имею Вашъ хорошіи камень. Имьете
<lb/>
ли Вы мо
<del type="over"> й </del>
<add place="over">его</add>
красиваго волка. Я его имью.
<lb/>
Имьете ли Вы моего гадкаго быка? Я его не имью.
<lb/>
Какой сыръ имьете ли Вы? Я имью Вашъ
<lb/>
хорошіи сыръ. Имьете ли Вы мой суконный
<lb/>
плащъ? Я его имью. Какой дворъ имьете ли
<lb/>
Вы? Я имью свой каменный дворъ. Какой
<lb/>
сапогъ имьете ли Вы? Я имью гадкіи сапогъ.
<lb/>
Имьете ли Вы хорошіи нитяный чулокъ.
<lb/>
Я имью Ваш нитяный чулокъ. Какой сад имьете
<lb/>
ли Вы? Я имью свой красивый сад.
</p>
<pb n="102"/>
<p>
<title>4.</title>
</p>
<p>
Имьете ли Вы мой хорошенкіи ножъ? Я не имею
<lb/>
Вашъ хорошенкіи ножъ. Какой ножъ имьете ли Вы? Я
<lb/>
имью деревянный ножъ.
</p>
<p>
<title>Fuchs. I.</title>
</p>
<p>
Есть ли у Васъ мой плащъ? У меня свой. Какой
<lb/>
сыръ у Васъ? У меня свой сыръ. Какой столь
<lb/>
у Васъ? У меня Вашъ. Есть ли у Васъ замокъ?
<lb/>
У меня есть. Есть ли у Васъ стуль? У меня
<lb/>
Вашъ стуль. Какой садъ у Васъ? Свой. Есть ли
<lb/>
у Васъ медъ? У меня есть. Есть ли у васъ вашъ
<lb/>
медъ? У меня свой. Есть ли у Васъ домъ. У
<lb/>
меня есть домъ.
</p>
<pb n="100"/>
<p>
<title>Ко всему народу.</title>
</p>
<p>
Граждане! 9го іюля царь преступной рукой
<lb/>
подписал указ о разгонъ Госуд.
<del type="overstrike">Д</del>
<lb/>
Думы, которое царское правительство думало
<lb/>
остановить народное движеніе, не побъдив его
<lb/>
в кровавое воскресеніе до января;
</p>
<p>Думы, </p>
<pb n="99"/>
<table>
<row>
<cell>ați venit</cell>
<cell>= you are come</cell>
<cell/>
</row>
<row>
<cell>dorința</cell>
<cell>desire</cell>
<cell>ca sa</cell>
<cell>that - may (Subj.)</cell>
</row>
<row>
<cell>intreba</cell>
<cell>ask, question</cell>
<cell>asta</cell>
<cell>that, this</cell>
</row>
<row>
<cell>ceva</cell>
<cell>something</cell>
<cell>leacuri</cell>
<cell>remedies</cell>
</row>
<row>

```

```

    <cell>ci</cell>
    <cell>but, on the contrary</cell>
    <cell>numai</cell>
    <cell>only</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>el o sa fie</cell>
    <cell>it will be</cell>
    <cell>fet frumos</cell>
    <cell>Prince charming</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>full of grace</cell>
    <cell>dragastos</cell>
    <cell>peste,</cell>
    <cell>on, above, over</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>intimplare</cell>
    <cell>event</cell>
    <cell/>
  </row>
</table>
<table>
  <row>
    <cell>a avea</cell>
    <cell/>
  </row>
  <row>
    <cell>eu am pâine</cell>
    <cell>eu aveam vin</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>tu ai brunt</cell>
    <cell>tu aveai bere</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>el are brânza</cell>
    <cell>el avea lapte</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>ea are brânza</cell>
    <cell>noi aveam cafea</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>noi avem oue</cell>
    <cell>voi aveați ceain</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>voi aveți carne</cell>
    <cell>ei aveau mântâna</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>ei au apa</cell>
    <cell/>
  </row>
</table>
<pb n="98"/>
<table>
  <row>
    <cell>aveam o prajitura</cell>
    <cell>
      eu voi avea carne
      <add place="above">fiarta</add>
    </cell>
  </row>
  <row>
    <cell>avea carne de vaca</cell>
    <cell>
      vei avea
      <del type="overstrike">u</del>
      carne de porc
    </cell>
  </row>
  <row>
    <cell>avea carne de miel</cell>
    <cell>va avea supa</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>aveau carne de vițel</cell>
    <cell>
      vom avea
      <del type="overstrike">cap</del>
      <add place="above">sare</add>
    </cell>
  </row>
  <row>
    <cell>aveați suinca</cell>
    <cell>veți avea piper</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>aveau friptura</cell>
    <cell>vor avea muștar</cell>
  </row>
</table>
<table>
  <row>
    <cell>
      ași avea
      <del type="overstrike">om</del>
      oțet
    </cell>
    <cell>cuțit</cell>
  </row>

```

```

<row>
  <cell>ai avea unt de lemn</cell>
  <cell>furculița</cell>
</row>
<row>
  <cell>ar avea zahar</cell>
  <cell>lingura</cell>
</row>
<row>
  <cell>
    <del type="overstrike">avem</del>
    <add place="above">am</add>
    avea legume
  </cell>
  <cell>pahare</cell>
</row>
<row>
  <cell>
    <del type="overstrike">aveți</del>
    <add place="above">ați</add>
    avea carofi
  </cell>
  <cell>în tot dea una</cell>
</row>
<row>
  <cell>
    <del type="overstrike">avec au</del>
    <add place="above">ar</add>
    avea
  </cell>
  <cell>în tot dea una</cell>
</row>
</table>
<p>de vreme. de vreme mai de vreme de vreme. </p>
<p>de vreme în tot-dea-una. mai de vreme. </p>
<p>eu am spus eu am spus eu am spus</p>
<p>eu am spus eu am spus eu am spus</p>
<p>eu am spus eu am spus eu am spus</p>
<p>nu se pote nu se pote nu se pote</p>
<p>nu se pote nu se pote nu se pote</p>
<pb n="97"/>
<table>
  <row>
    <cell>eu am mazare avut</cell>
    <cell>eu avusesem sparangheli</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>tu ai avut fasole</cell>
    <cell>tu avusesei anghinari</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>
      el a
      <del type="overstrike">r</del>
      avut spanac
    </cell>
    <cell>
      el avusesese
      <del type="overstrike">cep</del>
      ceapa
    </cell>
  </row>
  <row>
    <cell>noi am avut sfecle</cell>
    <cell>noi avusesem patrunjel</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>voi ați avut sfecle galbene</cell>
    <cell>voi avuseseti hrean</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>ei au avut linte</cell>
    <cell>
      ei avusesese
      <del type="overstrike">ar</del>
      <add place="above">era</add>
      ridichie
    </cell>
  </row>
</table>
<table>
  <row>
    <cell>am. ai. are. avem. aveți. au. Ț</cell>
    <cell>I have</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>
      avea
      <add place="above">m</add>
      , aveai, avea, aveam, aveți, aveau Ț
    </cell>
    <cell>I had</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>voni avea, voi avea, va avea</cell>
    <cell>I will have</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>vom avea, veți avea, vor avea</cell>
    <cell></cell>
  </row>
  <row>
    <cell>ași avea ai avea ar avea</cell>
    <cell>I should have</cell>
  </row>
</table>

```

```

</row>
<row>
  <cell>am avea, ați avea</cell>
</cell>
</row>
<row>
  <cell>
    a
    <del type="overstrike">u</del>
    <add place="above">r</add>
    avea
  </cell>
</cell>
</row>
<row>
  <cell>am avut, ai avut a avut</cell>
  <cell>I have had</cell>
</row>
<row>
  <cell>am avut ați avut au avut</cell>
  <cell>
</cell>
</row>
<row>
  <cell>avusesem, avusesei, avusesese</cell>
  <cell>I had had</cell>
</row>
<row>
  <cell>avusesem, svuseseti, avusesera</cell>
  <cell>
</cell>
</row>
</table>
<p>eu voi fi avut castraveți</p>
<p>tu vei fi avut salat</p>
<p>el va fi avut fructe</p>
<pb n="96"/>
<table>
  <row>
    <cell>noi vom fi avut mere</cell>
    <cell>eu așe fi avut cireșe</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>voi veți fi avut pere</cell>
    <cell>tu ai fi avut prune</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>ei vor fi avut piersice</cell>
    <cell>el ar fi avut struguri</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>eu voi fi avut castraveți</cell>
    <cell>noi am fi avut fragi</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>tu vei fi avut salata</cell>
    <cell>voi ați fi avut smeura</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>el va fi avut fructe</cell>
    <cell>eu au fi avut cocase</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>noi vom fi avut mere</cell>
    <cell>
</cell>
</row>
  <row>
    <cell>voi veți fi avut pere</cell>
    <cell>sa avem let us have</cell>
  </row>
  <row>
    <cell>ei vor fi avut piersice</cell>
    <cell>
</cell>
</row>
</table>
<p>vom fi avut I shall have had</p>
<p>ași fi avut I should have had</p>
<p>dați-mi un mer și o para. Luați prune. </p>
<p>aduceține agrișe. ai rebdare. </p>
<p>Sa avem rebdare. Aveți bunatatea și dați mi o portocala. </p>
<p>
  Fratele meu a
  <del type="overstrike">avut</del>
  <add place="above">avem</add>
  o caisa.
</p>
<p>Sora mea va avea Migdale. </p>
<p>Frații mei au avut smochine. </p>
<p>Verul dtale a avut. </p>
<p>Verii dtale vor avea alune. </p>
<p>Aduceți-mi o castana. </p>
<pb n="95"/>
<p>Am eu un cuțit? </p>
<p>Ai tu o furculița? </p>
<p>Are el o lingura? </p>
<p>Avem noi pahare? </p>
<p>Aveți voi servete? </p>
<p>Au ei o fața de masa? </p>
<p>Aveam eu o farfurie? </p>
<p>Aveai tu o chee? </p>
<p>Avea el o sticla? </p>
<p>Aveam noi hârtie? </p>
<p>merinde provisions</p>
<p>pinteni spurs</p>
<p>pierca destruction, loss</p>
<p>care who, which</p>

```

<p>insoțeasca should accompany</p>
 <p>trece to pass</p>
 <pb n="94"/>
 <p>
 If thou hast learning, thou has a part. I have many  
 <lb/>
 Ai carte, ai parte. Eu am mulți  
 <lb/>
 horses in the stable. Thou hast more apples than  
 <lb/>
 cai in grajd. Tu ai mai multi, mere de cât  
 <lb/>
 he. She has some poplars in the garden. We have  
 <lb/>
 el. El are câți-va plopî în grădina. Noi  
 <lb/>
 a lot of oxen in the country. You have very  
 <lb/>
 avem o mulțime de boi la țera. Voi aveți  
 <del type="overstrike">foarte</del>  
 <lb/>
 fine furniture. They are hungry. I am not very  
 <lb/>
 mobile foarte frumoase. Ei au fime. Sunt puțin  
 <lb/>
 well I shall go to the baths. Thou art not good  
 <lb/>
 bolnav am sa me duc la bai. Nu ești bun la  
 <lb/>
 hearted, why dost thou not give alms to the beggars  
 <lb/>
 inima, de ce nu da  
 <del type="overstrike">ț</del>  
 <add place="above">i</add>  
 <add place="above">o</add>  
 pomone la cerșitoare  
 <lb/>
 where is father. He is gone into the wood to cut  
 <lb/>
 Unde este tata? S'a dus la padure ca sa  
 <lb/>
 Wood. We have been here nearly three hours.  
 <lb/>
 taie lemne. Sântem  
 <del type="overstrike">aici</del>  
 <add place="above">aci</add>  
 de ve'o trei ciasuri  
 <lb/>
 If you are strangers be more modest.  
 <lb/>
 Daca sunteți streini, fiți mai modești.  
 </p>
 <pb n="93"/>
 <p>
 There are Roumanians in Turkey too. Crow  
 <lb/>
 Sunt Români și prin Turcia. Corb  
 <lb/>
 does not dig out the eyes of crow. Who is  
 <lb/>
 la corb nu scote ochii. Cine late  
 <lb/>
 knocking at the door. It is some peasants  
 <lb/>
 la ușa? Sunt nisce țerani  
 <lb/>
 who are bringing cheese. Send George to the  
 <lb/>
 cari aduc brânza. Trimete pe Gheorghe  
 <lb/>
 market to buy maize meal for mamaliga.  
 <lb/>
 la țerg ca sa cumpare faina de papușoiu  
 <lb/>
 In Romania live many Germans, French,  
 <lb/>
 pentru mamaliga. In România locuiesc mulți  
 <lb/>
 Greeks and other peoples. From the tail of a dog  
 <lb/>
 Germani, Francezi Greci și alte națiuni. Din coda de  
 <lb/>
 one does not make silk. This lady wears  
 <lb/>
 căne nu ze face matasa. Accasta domna porta  
 <lb/>
 only golden things. Do not chatter, do your  
 <lb/>
 numai inele de aur. Nu sta la vorbă, fă-ți  
 <lb/>
 work and you will have gold. He who sings in  
 <lb/>
 treba și vei  
 <del type="overstrike">a</del>  
 lua bani. Cine cânta,  
 <lb/>
 <pb n="92"/>
 the morning weeps in the evening. What does this proverb mean?  
 <lb/>
 De dimineața de seara plânge. Ce însemneza acest proverb.  
 </p>
 <p>
 <title>2</title>
 </p>

<p>  
Românul nu piere. Parinții iubesc pe copii  
<lb/>  
lor. Sorele lumine  
<del type="overstrike">a</del>  
za. Casa vecinului  
<lb/>  
arde. Sluga fratelui âncă n' a adus  
<lb/>  
paharul. Eu îți voi  
<add place="above">fi</add>  
recunșcetor  
<lb/>  
pentru cinele care meu  
<add place="above">mi</add>  
ai facut. Du-te  
<lb/>  
asta seara  
<del type="overstrike">cu</del>  
la cumnatul meu, vei ave  
<lb/>  
multa placer. Secretarul m' a fagaduit,  
<lb/>  
Ca va vorbe cu ministerul de rez  
<add place="above">s</add>  
boiu  
<lb/>  
despre fiul teu. Canele este animalul  
<lb/>  
cel mai credincios. Am intalnit ieri  
<lb/>  
amici tîi; au dis ca vor veni mîne  
<lb/>  
la bine. Asta di vom plati simbria  
<lb/>  
lucratorilor din gradin. Baieților! daca  
<lb/>  
veți lucra bine septamana viitoare bine  
</p>  
<pb n="91"/>  
<p>  
am să merg cu voi la plimbare. Omul  
<lb/>  
<add place="above">nici odate </add>  
nu mai  
<del type="overstrike">este</del>  
<add place="above">sa</add>  
mulțamesce cu ceea ce are  
<lb/>  
ci tot vre mai mult. Domnule, te rog  
<lb/>  
arata mi drumul la Strada baroli.  
<lb/>  
Apa a rupte podul. Dinții fearelor sunt mai  
<lb/>  
tari de cât ai noștri. Lupul perul  
<del type="overstrike">se</del>  
își schimba  
<lb/>  
dar năravul ba. Bucatarul a cumparat  
<lb/>  
carne de la macelar.  
</p>  
</div>  
</div>  
</body>  
</text>  
</TEI>